

له‌بلاو کراوه‌کانی مایه‌ری ئیمان وهن

www.iman1.com

(10) به‌شی زهکات

(1) باسی فه‌رزبوونی زکات

496 . عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ أَنَّ مُعَاذًا قَالَ بَعَثَنِي رَسُولُ اللَّهِ (ع) قَالَ: ((إِنَّكَ تَأْتِي قَوْمًا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ، فَادْعُهُمْ إِلَى شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّي رَسُولُ اللَّهِ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَاعْلَمْتُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ خُمْسَ صَلَوَاتٍ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، فَإِنْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ فَاعْلَمْتُمْ أَنَّ اللَّهَ افْتَرَضَ عَلَيْهِمْ صَدَقَةً تُؤْخَذُ مِنْ أَعْيَانِهِمْ فَتُرَدُّ فِي فُقَرَائِهِمْ، فَإِنْ هُمْ أَطَاعُوا لِذَلِكَ: فَإِيَّاكُمْ وَكِرَائِمَ أَمْوَالِهِمْ، وَاتَّقِ دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ، فَإِنَّهُ لَيْسَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللَّهِ حِجَابٌ)). [بخاري/ الزكاة/ 1425]

(ابن عباس) (t) ده‌لی: (معاذ) وتویه‌تی: پیغه‌مبه‌ر (ع) به‌پیی کردم و فه‌رمووی: ((تو ده‌گه‌یت به‌که‌سانیک له‌خاوه‌ن کتیبه‌کان بانگیان بکه بو شایه‌تمان (ان لا اله الا الله وانی رسول الله). جا نه‌گه‌ر نه‌وان ملکه‌چ بوون بو نه‌وه، تییان بگه‌یه‌نه که خوا له‌شه‌وو پوژیکدا پینج جار نویژی له‌سه‌ر فه‌رن کردوون، نه‌گه‌ر ملکه‌چ بوون بو نه‌وه‌ش، نه‌وه تییان بگه‌یه‌نه که خوا زه‌کاتیکی له‌سه‌ر فه‌رن کردون که له‌ده‌وله‌مهنده‌کانیان وهرده‌گیریت و ده‌دریت به‌هه‌ژاره‌کانیان، جا نه‌گه‌ر ملکه‌چ بوون بو نه‌وه‌ش، نه‌وه نه‌که‌یت ماله به‌نرخ و گران به‌هاکانیان لیوه‌ر بگریت، خوشت له‌نزای سته‌م لی‌کرا و بیاریزه، چونکه به‌راستی له‌نیوان نه‌وه و خوی گه‌وره‌دا هیچ په‌رده‌یه‌ک نییه.

(2) زهکات له‌چی ده‌رده‌کریت؟

497- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ (t) عَنِ النَّبِيِّ (ع) قَالَ: ((لَيْسَ فِيمَا دُونَ خُمْسَةِ أَوْسُقٍ، صَدَقَةٌ وَلَا فِيمَا دُونَ خُمْسِ دُونِ صَدَقَةٍ، وَلَا فِيمَا دُونَ خُمْسِ أَوْاقِ صَدَقَةٍ)). [بخاري/ الزكاة/ 1340]

(ابو سعیدی خدری) (t) ده‌لی: پیغه‌مبه‌ر (ع) فه‌رموویه‌تی: ((له‌دانه‌ویله‌وه خورمادا زهکات نییه تا ده‌گاته پینج (اوسق) [که به‌رامبه‌ره به 653 کغم]، له پینج سه‌ر حوشت‌ریش زهکات نییه، له پینج (ئوقیه) زیویش که‌متر زهکاتی ناکه‌ویت)).

(3) ده یهک و بیست یهک

498. عن جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (t): أَنَّهُ سَمِعَ النَّبِيَّ (e) قَالَ: ((فِيمَا سَقَتِ الْأَنْهَارُ وَالْغَيْمُ الْعُشُورُ، وَفِيمَا سَقَى بِالسَّانِيَةِ نَصْفُ الْعُشْرِ)).

(جابرى كورى عبدالله) دهلى: پیغه مبهه (e) فه رموى: ((ئوهوى به باران یان به ئاوى پوبار پى دهگات ئه وه زهكات كهى ده یه كه ئه وه ش به وشتره كه رهسته ی تر) ئا و ده دریت ئه وه زهكات كهى نیوه ی ده یه كه [واته بیست یهك].

(4) پیسخستنی زهكات یان دهرنه كردنی زهكات

499. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: بَعَثَ رَسُولُ اللَّهِ (e) عُمَرَ عَلَى الصَّدَقَةِ، فَقِيلَ: مَنْعَ ابْنِ جَمِيلٍ وَخَالِدِ بْنِ الْوَلِيدِ وَالْعَبَّاسِ عَمَّ رَسُولُ اللَّهِ (e)، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((مَا يَنْقُمُ ابْنُ جَمِيلٍ إِلَّا أَنَّهُ كَانَ فَقِيرًا فَأَغْنَاهُ اللَّهُ، وَأَمَّا خَالِدٌ فَإِنَّكُمْ تَظْلُمُونَ خَالِدًا، قَدْ احْتَبَسَ أَدْرَاعَهُ وَأَعْتَادَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَأَمَّا الْعَبَّاسُ فَهِيَ عَلِيٌّ وَمِثْلُهَا مَعَهَا)). ثُمَّ قَالَ: ((يَا عُمَرُ، أَمَا شَعَرْتَ أَنَّ عَمَّ الرَّجُلِ صِنُوْ أَبِيهِ)). [بخارى/ الزكاة/ 1399]

(ابو هريره) دهلى: پیغه مبهه (e) (عومهرى كورى خطاب) ی نارد بو كوكردنه وهى زهكات. وتیان: (ابن جمیل) و (خالدی كورى وهلید) و (عهباس) ی مامی پیغه مبهه (e) زهكاتیان نه داوه. پیغه مبهه (e) كه هه والی پیدرا فه رموى: ((ابن جمیل له وه رقی هه ستاوه كه هه ژار بوو خوا ده وه له مهندى كرد!!، به لام خالد نیوه سته می لی ده كهن، چونكه ئه و زریپوش و تفاقى جهنگى له ریگه ی خوادا داناوه ، (عهباس) یش هه رچی ده كه ویت له سه ر من بوى ده دم و ئه وه نده ی تریشى ده خمه سه ر، پاشان فه رموى ئه ی عومه ر نازانى مامی هه ركه سیك له جى ی باوكیه تی)).

(5) زهكات نه دهر

500. عَنْ أَبِي ذَرٍّ (t) قَالَ: انْتَهَيْتُ إِلَى النَّبِيِّ (e) وَهُوَ جَالِسٌ فِي ظِلِّ الْكَعْبَةِ، فَلَمَّا رَأَنِي قَالَ: ((الْأَخْسَرُونَ وَرَبِّ الْكَعْبَةِ)). قَالَ: فَجِئْتُ حَتَّى جَلَسْتُ، فَلَمْ أَتَقَارَّ أَنْ قُمْتُ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، فِدَاكَ أَبِي وَأُمِّي، مَنْ هُمْ؟ قَالَ: ((هُمْ الْأَكْثَرُونَ أَمْوَالًا، إِلَّا مَنْ قَالَ هَكَذَا وَهَكَذَا وَهَكَذَا - مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ وَعَنْ يَمِينِهِ وَعَنْ شِمَالِهِ - وَقَلِيلٌ مَا هُمْ. مَا مِنْ صَاحِبِ إِبِلٍ وَلَا بَقْرٍ وَلَا غَنَمٍ، لَا يُؤَدِّي زَكَاتَهَا، إِلَّا جَاءَتْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْظَمَ مَا كَانَتْ وَأَسْمَنَّهُ، تَنْطَحُهُ بِقُرُونِهَا، وَتَطْوُهُ

بأظلافها، كلما نعدت أحرأها عادت عليه أولأها، حتى يقضى بين الناس)).
[بخارى/ الزكاة/ 1391]

(ابو ذر) (t) دهلى: پیغه مبه (e) له سیبه ری که عبدها دانیشتبو، چومه خزمه تی کاتی منی بینی فه رموی: ((به خاوه نی که عبه نه وانه زور خه سارومه ندن)). ئوقره م نه گرت هه ستام و وتم: ئه ی پیغه مبه ری خوا (e) دایک و باو کم به قوربان ت بی، کی ن نه وانه؟ فه رموی: ((نه وانه ی که مال و داراییان زوره، مه گه ر که سی بلی: هاو هاو ها، له به رده م و له پشته وه و به راست و به چه پدا ببه خشى، نه وانه ش که من، هیچ خاوه ن وشتر و گاگه ل و مه رو مالآتیک نیه له روژی قیامه تدا که بویان ده هی نری ته مه یدان، هه مو گه وره تر و قه له وت ریش ن به شاخ ده دن له خاوه نه که یان و ده یان خه نه ژیر سمیانه وه، کاتی سه ره ی هه مو یان ته واو ده بی ت سه ره له نوی ده ست پی ده که نه وه هه تا لیپر سی نه وه له ناو خه لکیدا ته واو ده بی ت.

501- عن أبي هريرة (t) قال: قال رسول الله (e): ((ما من صاحب ذهب ولا فضة، لا يؤدي منها حقها، إلا إذا كان يوم القيامة صفت له صفايح من نار، فأحمي عليها في نار جهنم، فيكوى بها جنبه وجبينه وظهره، كلما بردت أعيدت له، في يوم كان مقداره خمسين ألف سنة، حتى يقضى بين العباد، فيرى سبيله: إما إلى الجنة، وإما إلى النار)). قيل: يا رسول الله، فالإبل؟ قال: ((ولا صاحب إبل لا يؤدي منها حقها، ومن حقها حلبها يوم وردها، إلا إذا كان يوم القيامة بطح لها بقاع قرقر، أو فر ما كانت، لا يفقد منها فصيلا واحدا، تطؤه بأخفافها وتعضه بأفواهها، كلما مر عليه أولأها رد عليه أحرأها، في يوم كان مقداره خمسين ألف سنة، حتى يقضى بين العباد، فيرى سبيله: إما إلى الجنة وإما إلى النار)). قيل: يا رسول الله، فالبقر والغنم؟ قال: ((ولا صاحب بقر ولا غنم لا يؤدي منها حقها، إلا إذا كان يوم القيامة بطح لها بقاع قرقر، لا يفقد منها شيئا، ليس فيها عقصاء ولا جلاء ولا عضباء، تنطحه بقرونها وتطؤه بأظلافها، كلما مر عليه أولأها رد عليه أحرأها، في يوم كان مقداره خمسين ألف سنة، حتى يقضى بين العباد، فيرى سبيله: إما إلى الجنة وإما إلى النار)). قيل: يا رسول الله، فالخيل؟ قال: ((الخيل ثلاثة: هي لرجل وزز، وهي لرجل ستر، وهي لرجل أجر، فأما التي هي له وزز: فرجل ربطها رياء وفخرا ونواء

عَلَى أَهْلِ الْإِسْلَامِ، فَهِيَ لَهُ وَزْرٌ. وَأَمَّا الَّتِي هِيَ لَهُ سِئْرٌ. فَرَجُلٌ رَبَطَهَا فِي سَبِيلِ
اللَّهِ ثُمَّ لَمْ يَنْسَ حَقَّ اللَّهِ فِي ظُهُورِهَا وَلَا رِقَابِهَا، فَهِيَ لَهُ سِئْرٌ. وَأَمَّا الَّتِي هِيَ لَهُ
أَجْرٌ فَرَجُلٌ رَبَطَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لِأَهْلِ الْإِسْلَامِ، فِي مَرْجٍ وَرَوْضَةٍ، فَمَا أَكَلَتْ مِنْ
ذَلِكَ الْمَرْجِ أَوْ الرَّوْضَةِ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا كُتِبَ [اللَّهُ] لَهُ عَدَدُ مَا أَكَلَتْ حَسَنَاتٍ، وَكُتِبَ
لَهُ عَدَدُ أَرْوَاتِهَا وَأَبْوَالِهَا حَسَنَاتٍ، وَلَا تَقْطَعُ طَوْلَهَا فَاسْتَنْتُ شَرْفًا أَوْ شَرْفَيْنِ، إِلَّا
كُتِبَ اللَّهُ لَهُ عَدَدُ آثَارِهَا وَأَرْوَاتِهَا حَسَنَاتٍ، وَلَا مَرَّ بِهَا صَاحِبُهَا عَلَى نَهْرٍ فَشَرِبَتْ
مِنْهُ، وَلَا يُرِيدُ أَنْ يَسْقِيَهَا، إِلَّا كُتِبَ اللَّهُ لَهُ عَدَدُ مَا شَرِبَتْ حَسَنَاتٍ)). قِيلَ: يَا
رَسُولَ اللَّهِ، فَالْحُمْرُ؟ قَالَ: ((مَا أُنزِلَ عَلَيَّ فِي الْحُمْرِ شَيْءٌ إِلَّا هَذِهِ آيَةُ الْفَادَةِ
الْجَامِعَةُ: ﴿فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ، وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ﴾
[الزلزلة: 7-8]. [بخاري/ الزكاة/ 1337، 1338]

(ابو هريره) (T) دهلی: پیغه مبهه (E) فهرمووی: ((هیچ خاوهن زیرو و
زیویک نییه که حه کهه کی (زه کاته که کی) نه دات له پوژی قیامه تدا، پلیتی
ئاگرینی بو ناماده ده کریت که له ئاگری دوزه خدا سوور کراوه ته وه، لاته نیشت
و ناوچاوو پشتی پی داخ ده کریت، هه کاتی که سارد بوویه وه بوئی تازه
ده کریته وه، له پوژی کدا که ماوه که کی په نجا هه زار ساله، هه تا دادوه ری له نیوان
هه موو بنده کاندات ته واو ده کریت، پاشان ریگه کی نیشتان ده دریت یان بو
به هه شت یان بو دوزخ)). و ترا: ئه کی پیغه مبهه (E) ئه کی حوشترا؟ فهرمووی:
((خاوهنی حوشتیش هندی له مافه که کی ئه وه یه له پوژی هینانیدا بو سه رئاو
بدو شری و به شی نه دارانی لی بدریت، ئه گه رنا له پوژی قیامه تدا له ده شتیکی
کاک کی به کاک کی ته خندا دی و قه له وترو گه وره تره ته نانه ت به چکه که شیان لی و ن
نییه، خاوهنه کانیان ده خنه ژیر پییانه وه و گازیان لیده گرن، کاتی سه ره تا کان
ته واو دهب و دینه کوتایی سه ره له نوی دست پی ده که نه وه، له پوژی کدا که
ماوه که کی په نجا هه زار ساله هه تا دادوه ری له نیوان هه موو بنده کاندات ته واو
ده کریت، پاشان ریگه کی خوی نیشتان ده دریت، یان بو به هه شت یان بو
دوزخ)). و ترا: ئه کی پیغه مبهه (E) ئه کی گاگه ل و مالات؟ فهرمووی: ((خاوهنی
گاگه ل و مالاتیش ئه وه کی که له سه ری پیویسته نه یبه خشیت، که پوژی قیامه ت
هات ده شتیکی فراوانی سه ختی بو ساز ده کریت، هیچیان لیون نه بووه. هیچیان
شاخ که وانه یی، یان کول، یان شاخ شکاونین، به شوق له خاوهنه کانیانده دن،

سميان پياده نين، كاتى سهره تا كانيان ته واوده بى و دینه كوتايى سهرله نوئى دهست پى دهكهنه وه له پوژيكددا كه ماوه كهى په نجا هه زار ساله هه تا دادوهرى له نيوان هه موو به نده كاندا ته واو ده كريت، پاشان ريگهى خوئى نيشان ده دريت، يان بو به هه شت يان بو دوزه خ)). و ترا: نهى پيغه مبه ر نهى نه سپ؟ فه رمووى: ((نه سپ سى جوړه بو هه ندى كه س هوئى توشبونى تاوانه، بو هه نديكيش هوئى پاراستن و پوشينه بو هه ندى كه سى تريش دهستكه وت و پاداشته، جا نه وهى كه تاوانه بوئى، پياويكه، بو خوډه رخستن و شانازى و درايه تى موسلمانان رايگرتووه، نه وه بو نه و تاوانه، نه وهش بوئى ده بيه قه لغان له ناگر، كه سيكه له بهرخوا رايگرتييت، حه قى خوا فه راموش نه كات له به كارهيئان دى بو سواری و به خشينى بو جيهاد، نه وه بوئى ده بيه قه لغان، به لام نه وهى كه بووه هوئى پاداشت، نه وه كه سيكه بوخوا رايگرتييت بو به رژه وه ندى موسلمانان، له ده شتيكى فراوانى سه وزه لانيدا، هه موو نه و گزوگيايانه ي كه له و ده شته فراوانه سه وزه دا ده يخوات بوئى ده نووسرى به چا كه به نه ندازه ي نه وهى خوار دوويه تى، ته نانه ت هه موو پاشه رو و ميزه كه شى به چا كه بوئى ده نووسريت، نه گه ر په ته كهى بيجريت ته پولكه يه ك يان دوو ته پولكه سه ركه وت خوابه قه ده ر جى پيكانى و پاشه روكانى چا كه ي بو تومارده كات، كاتى خاوه نه كهى ده بياته سه ر هه ر چه م و رو باريك بو نه وهى ناوى بدات، خوا به نه ندازه ي نه و ناوه ي ده يخواته وه چا كه ي بو ده نوسييت)). ئينجا و ترا: نهى گوى دريژ؟ فه رمووى: ((ده رباره ي گوى دريژ هيچم بو دانه به زيوه مه گه ر نه م نايه ته ناوازه و گشتكي ره: ﴿فمن يعمل مثقال ذرة خيرا يره ومن يعمل مثقال ذرة شرا يره﴾ [الزلزال، 8، 7].

(6) هه ره شه له وانه ي مال و سامان قاييم ده كهن

502. عَنِ الْأَحْنَفِ بْنِ قَيْسٍ قَالَ: كُنْتُ فِي نَفَرٍ مِنْ قُرَيْشٍ فَمَرَّ أَبُو ذَرٍّ (t) وَهُوَ يَقُولُ: بَشِّرِ الْكَانِزِينَ بِكَيْ فِي ظُهُورِهِمْ يَخْرُجُ مِنْ جُنُوبِهِمْ، وَبِكَيْ مِنْ قَبْلِ أَقْفَانِهِمْ يَخْرُجُ مِنْ جِبَاهِهِمْ، قَالَ: ثُمَّ تَنَحَّى فَقَعْدَ، قَالَ: قُلْتُ: مَنْ هَذَا؟ قَالُوا: هَذَا أَبُو ذَرٍّ. قَالَ: فَقُمْتُ إِلَيْهِ فَقُلْتُ: مَا شَيْءٌ سَمِعْتُكَ تَقُولُ قَبِيلُ؟ قَالَ: مَا قُلْتُ إِلَّا شَيْئًا قَدْ سَمِعْتُهُ مِنْ نَبِيِّهِمْ (e)، قَالَ: قُلْتُ: مَا تَقُولُ فِي هَذَا الْعَطَاءِ؟ قَالَ: حُدُّهُ، فَإِنَّ فِيهِ الْيَوْمَ مَعُونَةً، فَإِذَا كَانَ تَمْنَا لِدِينِكَ فَدَعَهُ.

(احنف ی کوری قیس) دهگیړته وه: له گهل دسته یه که له قوره شیه کاندای بوم (ابو ذر) (t) تیپه پری، به دهم رویشتنه وه دهیوت: مرژده بده به و که سانه ی که سامان قایم ده که ن به داخ کردنی که ده نریت به پشتیانه وه و له لاته نیشتیانه وه دهرده چیت، وه به داخیکی تریش به پشت سهریاندای و له ناچاوانیانه وه دهرده چیت.. پاشان که ناری گرت و دانیشنت. پرسیم نه مه کی یه؟ وتیان: (ابو ذر ه). منیش چوم بولای و وتم: نه وه چی بوو تاویک له مه و پییش لیم بیستی، وتی: شتیکم ووت که له پیغه مبه ره که یانم بیستوه... منیش وتم: نه ی دهر باره ی نه وه ی که پیمان دهبه خشریت رات چونه. وتی: وهری بگره چونکه نه مړو به که لکت دیت، به لام نه گهر بووبه هو ی فروشتنی ناینه که ت وازی لی بهینه.

(7) فه رمان به رازی کردنی کوکه رهوانی زهکات

503. عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ (t) قَالَ: جَاءَ نَاسٌ مِنَ الْأَعْرَابِ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (e) فَقَالُوا: إِنَّ نَاسًا مِنَ الْمُصَدِّقِينَ يَأْتُونَنَا فَيُظْلَمُونَ، قَالَ: فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((أَرْضُوا مُصَدِّقِيكُمْ)). قَالَ جَرِيرٌ: مَا صَدَرَ عَنِّي مُصَدَّقٌ مُنْذُ سَمِعْتُ هَذَا مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (e) إِلَّا وَهُوَ عَنِّي رَاضٍ.

(جریری کوری عبدالله) (t) وتی: خه لکیکی بیابان نشین هاتن بو خزمه تی پیغه مبه ر (e) وتیان: که سانیک له کارمه ندانی کوکردنه وه ی زهکات دین بو لامان و سته ممان لی دکهن - پیغه مبه ر (e) فه رموی: ((نه و که سانه رازی بکه ن که زهکاتتان لی وهرده گرن)). (جریر) ده لی: له و کاته وه نه و فه رموده یه م له پیغه مبه ر (e) بیستوه، هیچ زهکات کوکه ره وه یه که له لام نه رویشتنه لیم رازی نه بو بیئت.

(8) نزا بو زهکات هینه ر

504. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ أَبِي أَوْفَى (t) قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (e) إِذَا أَتَاهُ قَوْمٌ بِصَدَقَتِهِمْ قَالَ: ((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيْهِمْ)). فَأَتَاهُ أَبِي أَبُو أَوْفَى بِصَدَقَتِهِ، فَقَالَ: ((اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ آلِ أَبِي أَوْفَى)). [بخاري/ الزكاة/ 1426]

(عبدالله کوری ابو اوفی) (t) دهگیړته وه... پیغه مبه ر (e) هه رکاتی هو زیک زهکاتیان بو بهینایه دهیغه رموو: ((خوایه ره حمه ت و میهره بانی خوت به سهریاندای بریژه)). روژیک باو کم (ابو اوفی) زهکاته که ی بو هینا... پیغه مبه ر

(ع) فہرموی: ((خواہیہ رحمت و میہربانی خوت پریژہ بہسہر مالی (ابو اوفی) دا)).

(9) زهکاتدان بہ باوہر دانہ مہزراو

505۔ عن سعد بن ابی وقاص (t) قَالَ: قَسَمَ رَسُولُ اللَّهِ (ع) قَسَمًا. فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَعْطِ فَلَانًا فَإِنَّهُ مُؤْمِنٌ، فَقَالَ النَّبِيُّ (ع): ((أَوْ مُسْلِمًا)). أَقُولُهَا ثَلَاثًا وَيُرَدُّهَا عَلَيَّ ثَلَاثًا: ((أَوْ مُسْلِمًا)). ثُمَّ قَالَ: ((إِنِّي لَأُعْطِي الرَّجُلَ، وَغَيْرَهُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْهُ، مَخَافَةَ أَنْ يَكْبَهُ اللَّهُ فِي النَّارِ)). [بخاري/ الزكاة/ 1408]

(سعدی کوری ابو وقاص) (t) ده‌گی‌ری‌تہ‌وہ - پیغہ‌مبہر (ع) ہندی زہکاتی دابہش کرد، وتم: ئەی پیغہ‌مبہری خوا (ع) بہ‌شی فلان بدہ، خو بروادارہ... پیغہ‌مبہر (ع) فہرموی: ((یان موسلمانہ)). من سی جار ئەمەم وت، ئەویش سی جار دوبارہی کردوہ، پاشان فہرموی: من جاری واهییہ بہ‌شی کہسیک دەدەم، بەلام کہسی ترہییہ لەو خوشرتم دەویت کہچی بەشیشی نادەم، چونکہ دەترسم خوای گہورہ بہ‌پودا بیخاتہ دۆزەخوہ.

(10) زهکاتدان بہ نو موسلمان

506۔ عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (t) قَالَ: لَمَّا كَانَ يَوْمَ حُنَيْنٍ أَقْبَلَتْ هَوَازُنُ وَعَطْفَانُ وَغَيْرُهُمْ بِذَرَارِيهِمْ وَنَعْمِهِمْ، وَمَعَ النَّبِيِّ (ع) يَوْمَئِذٍ عَشْرَةُ آلَافٍ وَمَعَهُ الطَّلَقَاءُ، فَأَدْبَرُوا عَنْهُ حَتَّى بَقِيَ وَحْدَهُ، قَالَ: فَنَادَى يَوْمَئِذٍ نِدَاءً لَمْ يَخْلُطْ بَيْنَهُمَا شَيْئًا، قَالَ: فَالْتَفَتَ عَنْ يَمِينِهِ فَقَالَ: ((يَا مَعْشَرَ الْأَنْصَارِ)). فَقَالُوا: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَبَشِرْ نَحْنُ مَعَكَ. قَالَ: ثُمَّ التَّفَتَ عَنْ يَسَارِهِ فَقَالَ: ((يَا مَعْشَرَ الْأَنْصَارِ)). قَالُوا: لَبَّيْكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَبَشِرْ نَحْنُ مَعَكَ. قَالَ: وَهُوَ عَلَى بَعْلَةٍ بَيْضَاءَ، فَنَزَلَ، فَقَالَ: ((أَنَا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ)). فَأَنهَزَ الْمُشْرِكُونَ، وَأَصَابَ رَسُولَ اللَّهِ (ع) غَنَائِمَ كَثِيرَةً، فَقَسَمَ فِي الْمُهَاجِرِينَ وَالطَّلَقَاءِ، وَلَمْ يُعْطِ الْأَنْصَارَ شَيْئًا، فَقَالَتِ الْأَنْصَارُ: إِذَا كَانَتِ الشَّدَّةُ فَنَحْنُ نُدْعَى، وَتُعْطَى الْغَنَائِمُ غَيْرِنَا، فَبَلَغَهُ ذَلِكَ فَجَمَعَهُمْ فِي قُبَّةِ، فَقَالَ: ((يَا مَعْشَرَ الْأَنْصَارِ، مَا حَدِيثٌ بَلَغَنِي عَنْكُمْ)). فَسَكَتُوا، فَقَالَ: ((يَا مَعْشَرَ الْأَنْصَارِ أَمَا تَرْضَوْنَ أَنْ يَذْهَبَ النَّاسُ بِالدُّنْيَا، وَتَذْهَبُونَ بِمَحَمَّدٍ (ع) تَحْزُونَهُ إِلَى بُيُوتِكُمْ)). قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ رَضِينَا. قَالَ: فَقَالَ: ((لَوْ سَلَكَ النَّاسُ وَادِيًا، وَسَلَكَتِ الْأَنْصَارُ شِعْبًا، لَأَخَذْتُ شِعْبَ الْأَنْصَارِ)). قَالَ هِشَامٌ - يَعْنِي ابْنَ

زید بن انس بن مالک - فُقلتُ: يَا أَبَا حَمْرَةَ، أَنْتَ شَاهِدٌ ذَاكَ؟ قَالَ: وَأَيْنَ أَغِيبُ عَنْهُ. [بخاری / الخمس / 2978]

(انس کوپی مالک) (t) ده‌لی: پوژئی غه‌زای (حنین) تیره‌ی (هوازن و غطفان) وئه‌وانی ترهاتن به خویمان و مال و مندال و مالاتیانه‌وه، ئه‌و پوژه پیغه‌مبهر (e) ده‌ه‌زار که‌سی له خزمه‌تدا بوو جگه له‌وانه‌ی که له‌پزگار کردنی مه‌ککه‌دا ئازادی کردن، که‌چی هه‌موو پشتیان هه‌لکرد و هه‌لاتن ته‌نھا خو‌ی مایه‌وه، بویه ئه‌و پوژه دوو جار بانگی کرد نیوانیشیان ئه‌وه‌نده نه‌بوو... روی کرده لای راست و فهرمووی: ((ئهی ده‌سته‌ی پشتیوانان))... ئه‌وانیش خیرا وتیان: به‌لی ئه‌ی پیغه‌مبهر (e) مرژده‌بی ئیمه هه‌موو له خزمه‌تداین، ئه‌وسا روی کرده لای چه‌پ و ههر فهرمووی: ((ئهی ده‌ستی پشتیوانان)) ئه‌وانیش خیرا وتیان: به‌لی ئه‌ی پیغه‌مبهر (e) مرژده‌بی ئیمه هه‌موو له خزمه‌تداین، جا پیغه‌مبهر (e) به‌سه‌ر پشتی هیستریکی سپیدی‌ه‌وه بوو دابه‌زی و فهرمووی: ((من به‌نده و پیغه‌مبهری خوام)). ئه‌وسا بی باوه‌ران تیگ شکان، پیغه‌مبهر (e) ده‌ستکه‌وتیکی زوری به‌ده‌ست هی‌ناو دابه‌ششی کرد له‌نیوان کوچه‌بران و ئازادکراواندا، به‌لام هیچی نه‌دا به پشتیوانان، بویه پشتیوانان وتیان: له‌کاتی ته‌نگانه‌دا ئیمه بانگ ده‌کریین، که‌چی ده‌ستکه‌وتیش ده‌دری به‌که‌سانی تر، جا ئه‌م قسه‌یه گه‌یشته‌وه به پیغه‌مبهر (e) بویه هه‌موویانی له ژیر ده‌واریکی گومه‌زیدا کوکرده‌وه، ئینجا فهرمووی: ((ئهی کومه‌لی پشتیوانان، ئه‌و قسه‌و باسه چی‌یه که‌لای ئیوه‌وه پیم گه‌یشتووه؟)). هه‌موو بی دهنگ بوون، فهرمووی: ((ئهی کوپی پشتیوانان، ئایا حه‌ز ده‌که‌ن خه‌لکی دنیا به‌ریت، به‌لام ئیوه محمد (e) به‌رنه‌وه بو‌ناو مال‌ه‌کانتان)). هه‌موو وتیان: به‌لی ئه‌ی پیغه‌مبهری خوا (e) ئیمه به‌وه رازین. ئینجا فهرمووی: ((ئه‌گه‌ر خه‌لکی ریگه‌ی دو‌لیک بگرنه‌به‌ر و پشتیوانان ریگه‌یه‌کی تر، من ریگه‌ی پشتیوانان ده‌گرمه به‌ر)). جا به (هیشام ی کوپی زه‌ید) م‌وت: ئه‌ی (ابو حمزه) تو‌ شایه‌ت و ئاماده‌ی ئه‌و روداوه بویت؟ له‌وه‌لامدا وتی: به‌لی، ئه‌ی چو‌ن له‌وی نابم؟

507. عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ (t) قَالَ: بَعَثَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (t) إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (e) مِنَ الْيَمَنِ بِذَهَبَةٍ فِي أُدِيمٍ مَقْرُوظٍ، لَمْ تَحْصَلْ مِنْ ثَرَابِهَا، قَالَ: فَقَسَمَهَا بَيْنَ أَرْبَعَةِ نَفَرٍ: بَيْنَ عُيَيْنَةَ بْنِ حِصْنٍ وَالْأَقْرَعِ بْنِ حَابِسٍ وَزَيْدِ الْخَيْلِ،

وَالرَّابِعُ: إِمَّا عَلَقَمَةُ بِنُ عُلَاثَةَ، وَإِمَّا عَامِرُ بْنُ الطَّفَيْلِ، فَقَالَ رَجُلٌ مِنْ أَصْحَابِهِ: كُنَّا نَحْنُ أَحَقُّ بِهَذَا مِنْ هَوْلَاءِ، قَالَ: فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ (ﷺ)، فَقَالَ: ((أَلَا تَأْمُنُونِي وَأَنَا أَمِيرٌ مِنْ فِي السَّمَاءِ، يَا تَيْبِنِي خَبَرَ السَّمَاءِ صَبَاحًا وَمَسَاءً)). قَالَ: فَقَامَ رَجُلٌ غَائِرُ الْعَيْنَيْنِ، مُشْرِفُ الْوَجْنَتَيْنِ، نَاشِرُ الْجَبْهَةِ، كَثُّ اللَّحْيَةِ، مَخْلُوقُ الرَّأْسِ، مُشَمَّرُ الْإِزَارِ، فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ اتَّقِ اللَّهَ. فَقَالَ: ((وَيْلَكَ أَوْلَسْتَ أَحَقَّ أَهْلَ الْأَرْضِ أَنْ يَتَّقِيَ اللَّهَ)). قَالَ: ثُمَّ وَلَّى الرَّجُلُ، فَقَالَ خَالِدُ بْنُ الْوَلِيدِ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَلَا أُضْرِبُ عُنُقَهُ؟ فَقَالَ: ((لَا، لَعَلَّهُ أَنْ يَكُونَ يُصَلِّي)). قَالَ خَالِدٌ: وَكَمْ مِنْ مُصَلٍّ يَقُولُ بِلِسَانِهِ مَا لَيْسَ فِي قَلْبِهِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ﷺ): ((إِنِّي لَمْ أَوْمَرْ أَنْ أَنْقَبَ عَنْ قُلُوبِ النَّاسِ، وَلَا أَشَقُّ بَطُونَهُمْ)). قَالَ: ثُمَّ نَظَرَ إِلَيْهِ وَهُوَ مُقَفٌّ، فَقَالَ: ((إِنَّهُ يَخْرُجُ مِنْ ضَنْضِي هَذَا قَوْمٌ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ رَطْبًا، لَا يُجَاوِزُ حَنَاجِرَهُمْ، يَمْرُقُونَ مِنَ الدِّينِ كَمَا يَمْرُقُ السَّهْمُ مِنَ الرَّمِيَّةِ)). قَالَ: أَظُنُّهُ قَالَ: ((لَنْ أَدْرِكْتَهُمْ لَأَقْتُلَهُمْ قَتْلَ ثُمُودَ)). [بخاري / اغلمغازي / 4094]

(ابو سعید الخدری) (t) دهلی: (عهلی کوپی ابوطالب) له یه مهنه وه پارچه نالتونیکی له پارچه چهرمیکی خوشکراو به جهوت رهوانه کرد بو پیغهمبهر (e) که هیشتا پالفته نه کرابوو له خوله که هی نه ویش به شی کرد له نیوان چوار که سدا (عینه ی کوپی بدر، اقرع ی کوپی حابس، زید الخیل) چوار هه مه که شیان یان (علقمه ی کوپی علانه، یان عامری کوپی طفیل) بوو یه کی که له ها وه لان ووتی: ئیمه له پیشت بووین نابه وه تا نه وانه... نه و قسه یه که یشتته وه به پیغهمبهر (e) بویه فهرمووی: ((باشه، ئیوه متمانه به من ناکه، له کاتی که دا من متمانه پی کراوی نه و زاته م که له سه روو ناسمانه کانه وه یه، به یان یان و نیواران هه و آلم له ناسمانه وه بو دیت)). که چی پی او یکی چاوبه قولاً چووی ده موچا و قویاوی ناوچا و قوقزی پریش پری سه رتاشراوی چاک هه لکرا و وتی: نه ی پیغهمبهری خوا (e) له خوا بترسه!! فهرمووی: ((واوه یلا بو تو، مه گهر من له هه موو دانیشتوانی سه رزه وی له پیشت نیم بو نه وه ی له خوا بترسم؟)). کابرا روی وهرگی پرا و پویشت... (خالیدی کوپی وه لید) وتی: نه ی پیغهمبهری خوا نه وه ملی نه په رینم؟ پیغهمبهر (e) فهرمووی: ((نه خیر، چونکه له وانیه نویژ بکات)). خالد وتی: چه نده ها نویژ گهر هه یه که به زمان شتی که ده لین که له دلیاندا نی یه... پیغهمبهر (e) فهرمووی: ((من فهرمانم پی نه دراوه دلی خه لکی

بکه مهوه و سکیان هه لبدرم))، ئینجا پیغه مبهه (e) سهیری کابری کرد که روی وهرچه رخان و پوی. فرموی: ((لنهوهی ئەمه کهسانیک دهن که زمانیان پاراوه به دورکردنهوهی قورئان، به لام له گه رویان ناترازیت، له دین دهردهچن وهک چوون تیر له لاشه ی نیچیر دهردهچی)). و ابرازم فرمووشی: ((ئهگه پییان گه یشتم وهکو قهومی (شمود) هه مویان له ناو دهبه م)).

(11) زهکات چه لال ذییه بو پیغه مبهه و بنه ماله که ی

508- عن أبي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: أَخَذَ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ (t) تَمْرَةً مِنْ تَمْرِ الصَّدَقَةِ، فَجَعَلَهَا فِي فِيهِ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((كِحْ كِحْ، اِرْمْ بِهَا، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّا لَا نَأْكُلُ الصَّدَقَةَ)). [بخاري/ الزكاة/ 1420]

(ابو هریره) (t) دهلی: (حسن کوپی عهلی) (t) دهنکه خورمایه کی له خورمای زهکات هه لگرت و نایه ده می، پیغه مبهه (e) فرمووی: ((کخه، کخه، فرپی بده، ئەی نازانی زهکات بو ئیمه چه لال ذییه؟)).

(12) نابی نال و بهیتی پیغه مبهه (e)

کارمه ندی کوگردنهوهی زهکات بن.

509- عن عَبْدِ الْمُطَّلِبِ بْنِ رَبِيعَةَ بْنِ الْحَارِثِ قَالَ: اجْتَمَعَ رَبِيعَةُ بْنُ الْحَارِثِ وَالْعَبَّاسُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ فَقَالَا: وَاللَّهِ لَوْ بَعَثْنَا هَذَيْنِ الْعُلَامَيْنِ - قَالَ: لِي وَلِلْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ - إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (e) فَكَلَّمَاهُ، فَأَمَرَهُمَا عَلَى هَذِهِ الصَّدَقَاتِ، فَأَدِيَا مَا يُؤَدِّي النَّاسُ وَأَصَابَا مِمَّا يُصِيبُ النَّاسُ، قَالَ: فَبَيْنَمَا هُمَا فِي ذَلِكَ جَاءَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ فَوَقَّفَ عَلَيْهِمَا، فَذَكَرَا لَهُ ذَلِكَ فَقَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (t): لَا تَفْعَلَا، فَوَاللَّهِ مَا هُوَ بِفَاعِلٍ. فَانْتَحَاهُ رَبِيعَةُ بْنُ الْحَارِثِ فَقَالَ: وَاللَّهِ مَا تَصْنَعُ هَذَا إِلَّا نَفَاسَةً مِنْكَ عَلَيْنَا، فَوَاللَّهِ لَقَدْ نَلْتِ صَهْرَ رَسُولِ اللَّهِ (؟) فَمَا نَفْسَنَا عَلَيْكَ. قَالَ عَلِيُّ: أَرْسَلُوهُمَا. فَانْطَلَقَا، وَاضْطَجَعَ عَلِيُّ (t)، قَالَ: فَلَمَّا صَلَّى رَسُولُ اللَّهِ (e) الظَّهْرَ سَبَقْنَاهُ إِلَى الْحُجْرَةِ، فَقُمْنَا عِنْدَهَا حَتَّى جَاءَ، فَأَخَذَ بِأَدَانِنَا، ثُمَّ قَالَ: ((أَخْرِجَا مَا تُصِرَّانِ)). ثُمَّ دَخَلَ وَدَخَلْنَا عَلَيْهِ، وَهُوَ يَوْمُنْذِ عِنْدَ زَيْنَبَ بِنْتِ جَحْشٍ. قَالَ: فَتَوَاكَلْنَا الْكَلَامَ، ثُمَّ تَكَلَّمْنَا أَحَدُنَا فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ أَنْتَ أَبْرُ النَّاسِ وَأَوْصَلُ النَّاسِ، وَقَدْ بَلَعْنَا النُّكَاحَ، فَجِئْنَا لِتُؤَمِّرَنَا عَلَى بَعْضِ هَذِهِ الصَّدَقَاتِ، فَتُؤَدِّي إِلَيْكَ كَمَا يُؤَدِّي النَّاسُ، وَتُصِيبُ كَمَا يُصِيبُونَ. قَالَ: فَسَكَتَ طَوِيلًا حَتَّى أَرَدْنَا أَنْ نُكَلِّمَهُ، قَالَ: وَجَعَلَتْ زَيْنَبُ تَلْمَعُ عَلَيْنَا مِنْ وَرَاءِ الْحِجَابِ: أَنْ لَا تُكَلِّمَاهُ،

قَالَ: ثُمَّ قَالَ: ((إِنَّ الصَّدَقَةَ لَأَ تَنْبَغِي لَأَلِ مُحَمَّدٍ، إِنَّمَا هِيَ أَوْسَاخُ النَّاسِ، ادْعُوا لِي مَحْمِيَةً - وَكَانَ عَلَى الْخُمْسِ - وَتَوَفَّلَ بَنُ الْحَارِثِ بَنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ)). قَالَ: فَجَاءَهُ، فَقَالَ لِمَحْمِيَةٍ: ((أُنْكِحْ هَذَا الْغُلَامَ ابْنَتَكَ)) - لِلْفَضْلِ بْنِ عَبَّاسٍ - فَأُنْكِحَهُ، وَقَالَ لِنُوفَلِ بْنِ الْحَارِثِ: ((أُنْكِحْ هَذَا الْغُلَامَ ابْنَتَكَ)) - لِي - فَأُنْكِحَنِي، وَقَالَ لِمَحْمِيَةٍ: ((أَصْدُقْ عَنْهُمَا مِنَ الْخُمْسِ كَذَا وَكَذَا)). قَالَ الرَّهْرِيُّ: وَلَمْ يُسَمِّ لِي.

(عبدالطلب) ی کوری (ربیعہ) ی کوری (حارث) دەلی: (ربیعہ) ی کوری (حارث) و (العباس) ی کوری (عبدالطلب) کوپونہوہ، وتیان بہ خوا گہر ئیمہش ئەو دوو کوپہ بنیرین: -من و فہضلی کوپری عباس- بو خزمتی پیغہمبەر (E) قسہی لەگەل بکەن، بە لکو بیانکات بە کارمەندی زەکات و خەلکی چی دەکات ئەوانیش بیکەن و خەلک چی دەست دەکەویت ئەوانیش دەستیان بکەویت، لەو کاتەدا ئەوان لەو گفتوگۆیەدا بوون علی کوپری ابو طالب (t) هاتە لایان وەستا، ئەوانیش ئەم پاز و نیازەیان بو باسکرد، وتی: کاری وا مەکەن بە خوا شتی واناکات، (ربیعہ) ی کوری حارث لەپویدا وەستا و وتی: تو بۆیە وادەکەیت حەسودی بە ئیمە دەبەیت، سویند بە خوا تو بویت بە زاوای پیغہمبەر (E) ئیمە حەسودیمان بەتو نەبرد. عەلی وتی: بیاننیرن، ئەوان رویشتن و عەلیش پراکشا (t)، (عبدالطلب) دەلی: کاتی پیغہمبەر (E) نوپژری نیوہپۆی کرد پیشی کەوتین و لای حوجرەکەیدا وەستاین، هەتا هات، گوپی گرتین و فەرموی: ((چی لە دلتاندایە دەری بێرن)). ئەو چوہ ژورەوہ و ئیمەش بەدوایدا، لەو پۆژەدا لای زەینەبی کچی (جەش) بوو، ئیمەش ھەریەکەمان بەتەما بوو ئەوی تر قسە بکات، دواجار یەکیکمان هاتەگو و وتی: ئەی پیغہمبەری خوا (E) تو چاکترین کەس و، خزم دۆستت ترین کەسی، ئیمەش گەورەبوین و کاتی ژنھینانمان هاتووہ، هاتوین بمانکەیت بە کارمەندی ھەندی لەم خیر و زەکاتە، خەلک چیت بو دەکات ئیمەش دەیکەین و، خەلک چی دەست بکەویت، ئیمەش دەستمان بکەویت.. پیغہمبەر (E) ماویەکی زۆر بی دەنگ بوو هەتا ویستمان قسە لەگەل بکەینەوہ، زەینەبیش لەپشتی پەردەکەوہ ئاماژە ی بو دەکردین: قسە لەگەل مەکەن، لە دوایدا فەرموی: ((زەکات ناگونجی بو بئەمالە ی محمد چونکە چلکی [سامانی] خەلکی یە (محمیہ) و (نوفل) ی کوری (حارث) ی (کوری عبدالطلب) م بو بانگ کەن کە لەو پۆژەدا

(محمية) كارمه ندى پينچ يهكى دستكه وته كانى جهنگ بووه دهلى: ههردوكيان هاتن بو خزمه تى، به (محمية)ى فهرمو: ((كچكه ت ماره بكه لهم كوپه)) واته له فضلى كوپى عباس به (نوفل ي كوپى حارث)يشى فهرمو: ((كچكه ت ماره بكه لهم كوپه)). واته له من، لى ماره كردم ئينجا به (محمية)ى فهرمو: له پينچ يهك نه وهنده نه وهنده ماره يى بده له برى ههردوكيان (زهري راوى) دهلى: نه ندازه كه ي بو باس نه كردم.

(13) ديارى بو بنه ماله ي پيغه مبه ر (e) جه لاله

510- عن أنس بن مالك (t) قال: أهدت بريرة إلى النبي (e) لحمًا تُصدق به عليها، فقال: ((هو لها صدقة ولنا هدية)). [بخاري/ الزكاة/ 1423، 1424]
 (انس ي كوپى مالك) دهلى: (بريره) نهو گوشته ي كه به خير بوى هاتبوو به ديارى بردى بو پيغه مبه ر r، نه ويش فهرمووى: ((نهو گوشته بو نهو خير، به لام بو نيمه ديارى به)).

511- عن أم عطية (y) قالت: بعث إلي رسول الله (e) بشاة من الصدقة، فبعثت إلى عائشة (y) منها بشيء، فلما جاء رسول الله (e) إلى عائشة قال: ((هل عندكم شيء)). قالت: لا، إلا أن نسيبة بعثت إلينا من الشاة التي بعثتم بها إليها. قال: ((إنها قد بلغت محلها)). [بخاري/ الزكاة/ 1423، 1424]

(أم عطية) (y) دهلى: پيغه مبه ر (e) مه پيكي زهكاتى بو ناردم، منيش هه نديكي لى نارد بو عائشه (y). كه پيغه مبه ر (e) سهردانى عائشه ي كرد فهرمووى: ((نهوه هيچتان لايه؟)) وتى: نه خير، نهوه نه بى كه (نسيبه) بوى ناردوين لهو مه په ي كه تو بو ت ناردبوو. فهرمووى: ((نهو مه په گه يشتوته شويني شياوى خو)).

[واته نيمه وهكو دياريه ك وهرمان گرتوو]

(14) پيغه مبه ر (e) زهكاتى وهرنه گرتوو

512- عن أبي هريرة (t): أن النبي (e) كان إذا أتى بطعام سأل عنه، فإن قيل: هدية، أكل منها. وإن قيل: صدقة، لم يأكل منها. [بخاري/ الهبة/ 2437]
 (بو هريره) (t) دهلى: نه گه ر پيغه مبه ر (e) خوارد نيكي بو بهاتايه پرسيارى ده كرد، نه گه ر بو ترايه ديارى به، نهوه لى ده خوارد، نه گه ر بو ترايه: خير زهكاتى لى نه ده خوارد.

(15) سهرفتره له خورماو جو

513- عَنْ ابْنِ عُمَرَ (t): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) فَرَضَ زَكَاةَ الْفِطْرِ مِنْ رَمَضَانَ عَلَى النَّاسِ: صَاعًا مِنْ تَمْرٍ، أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ، عَلَى كُلِّ حَلَاٍ أَوْ عَبْدٍ، ذَكَرٍ أَوْ أُثْنَى مِنَ الْمُسْلِمِينَ. [بخاري/ صدقة الفطر/ 1437]

(عبدالله ی کورپی عمر) (t) دهلی: پیغه مبهه (e) زهکاتی سهرفتره ی فهرزکرد له پرهمه زاندا له سهه خه لکی، مه نیك خورما، یان مه نیك جو، له سهه هه موو که سیکی نازاد یان بهنده، نیر بیټ یان می له موسلمانان.

(16) سهرفتره له خوراک و که شک و میوژ

514- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ (t) قَالَ: كُنَّا نُخْرِجُ إِذَا كَانَ فِينَا رَسُولُ اللَّهِ (e) زَكَاةَ الْفِطْرِ عَنْ كُلِّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ، حُرٍّ أَوْ مَمْلُوكٍ، صَاعًا مِنْ طَعَامٍ، أَوْ صَاعًا مِنْ أَقِطٍ، أَوْ صَاعًا مِنْ شَعِيرٍ، أَوْ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ، أَوْ صَاعًا مِنْ زَبِيبٍ، فَلَمْ نَزَلْ نُخْرِجْهُ حَتَّى قَدِمَ عَلَيْنَا مُعَاوِيَةُ بْنُ أَبِي سُفْيَانَ حَاجًّا أَوْ مُعْتَمِرًا، فَكَلَّمَ النَّاسَ عَلَى الْمُنْبَرِ، فَكَانَ فِيمَا كَلَّمَ بِهِ النَّاسَ أَنْ قَالَ: إِنِّي أَرَى أَنَّ مَدِينٍ مِنْ سَمَرَاءَ الشَّامِ تَعْدُلُ صَاعًا مِنْ تَمْرٍ. فَأَخَذَ النَّاسُ بِذَلِكَ. قَالَ أَبُو سَعِيدٍ: فَأَمَّا أَنَا فَلَا أَزَالُ أُخْرِجُهُ كَمَا كُنْتُ أُخْرِجُهُ أَبَدًا مَا عَشْتُ. [بخاري/ صدقة الفطر/ 1437]

(أبو سعيد الخدري) (t) دهلی: له کاتی کدا پیغه مبهه ی خوا (e)، له ناو ماندا بوو سهرفتره مان دهرده کرد بو هه موو که سیکی بچوک و گه وره، نازاد یان کویله، مه نیك له خوراک، یان مه نیك له که شک، یان مه نیك له جو، یان مه نیك له خورما، یان مه نیك له میوژ. بهم شیوه یه دهرمان ده کرد هه تا (معاویه ی کورپی أبو سوفیان) هات بو ناومان بو چه ج یان عه مره، چوو ه سهه دوانگه و قسه ی بو خه لک کرد، یه کیک له قسه کانی نه وه بوو وتی: من پیم وایه دوو مشت گه نمی شام یه کسانه له گه ل مه نیك خورمادا، دوا ی نه وه نیتر خه لک به قسه ی نه ویان کرد، (أبو سعید) دهلی: به لام من هه میشه سهرفتره دهرده که م وه ک نه وسا هه تا له ژیا ندام.

(17) دهرکردنی سه فیه تره پیش نویژی جه ژن

515- عَنْ ابْنِ عُمَرَ (t): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) أَمَرَ بِزَكَاةِ الْفِطْرِ أَنْ تُؤَدَّى قَبْلَ خُرُوجِ النَّاسِ إِلَى الصَّلَاةِ. [بخاري/ صدقة الفطر/ 1438]

(عبدالله كورى عمر) (t) دهلى: پيغهمبهرى خوا (e) فهزمانىدا بهبخشىنى زهكاتى سهرفتره پيش نهوى خهك دهرچن بو نويژى جهژن.

(18) هاندان بو خيرکردن

516- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t): أَنَّ النَّبِيَّ (e) قَالَ: ((مَا يَسْرُنِي أَنْ لِي أَحَدًا ذَهَبًا، تَأْتِي عَلَيَّ ثَالِثَةً وَعِنْدِي مِنْهُ دِينَارٌ، إِلَّا دِينَارٌ أَرُصِدُهُ لِدَيْنٍ عَلَيَّ)).
(أبوهريره) (t) دهلى: پيغهمبهر (e) فهرمويهتى: ((پيم خوش نىيه بهئندانزى كيوى (أحد) نالتونم لابييت، سى روت بهسهرمدا بيت و ديناريم لا مابييت، مهگر نهو دينارهى كه بو قهرزيم دانابى كه لهسهرمه)).

(19) هاندان بو بهخشين

517- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) -يَبْلُغُ بِهِ النَّبِيُّ (e)- قَالَ: ((قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى: يَا ابْنَ آدَمَ أَنْفِقْ أَنْفِقْ عَلَيْكَ. وَقَالَ: يَمِينُ اللَّهِ مَلَأَى -وَقَالَ ابْنُ نُمَيْرٍ: مَلَأُنْ -سَخَاءً لَا يَغِيضُهَا شَيْءٌ، اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ)). [بخارى/التفسير/4407]
(أبوهريره) (t) دهلى: پيغهمبهر (e) فهرمويهتى: ((خواى گهوره دهفهرمويت: نهى نهوى ئادهم تو بهبخشه منيش بيت دهبخشم)) ههروهها فهرمويهتى: ((دهستى راستى [بهخشندهيى] خواى ميهرهبان هه ميشه پره)).
(ابن نمير) دهلى: پرهو بهخوره ميش له شهوو روتدا دهبارييت و هيچ شتيك كه مى ناكاتهوه.

(20) روتيك ديت كهس خيرو زهكات وهزناگريت

518- عَنْ حَارِثَةَ بْنِ وَهَبٍ (t) قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (e) يَقُولُ: ((تَصَدَّقُوا، فَيُوشِكُ الرَّجُلُ يَمْشِي بِصِدْقَتِهِ، فَيَقُولُ الَّذِي أُعْطِيهَا: لَوْ جِئْتَنَا بِهَا بِالْأَمْسِ قَبِلْتُمَا، فَأَمَّا الْآنَ فَلَا حَاجَةَ لِي بِهَا، فَلَا يَجِدُ مَنْ يَقْبَلُهَا)). [بخارى/الزكاة/1345]

(حارثه ي كورى وهب) دهلى: گويم له پيغهمبهرى خوا بوو (e) دهيفهرموو: ((خير بكن نزيكه كهسيك بگهريت تا خيرهكهى بدات بهكهسيك، كهچى نهو كهسهى دهيهويت پيى بدات دهلى: نهگر دوينى بتهينايه وهرم دهگرت، بهلام نيسسته پيويستم پيى نىيه. نيتر كهسى دهست ناكهويت ليى وهزناگريت))

519- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((تَقِيءُ الْأَرْضُ أَفْئَادَ كَبِدِهَا أَمْثَالَ الْأَسْطُورَانِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ، فَيَجِيءُ الْقَاتِلُ فَيَقُولُ: فِي هَذَا قَتَلْتُ، وَيَجِيءُ الْقَاطِعُ فَيَقُولُ: فِي هَذَا قَطَعْتُ رَحْمِي، وَيَجِيءُ السَّارِقُ فَيَقُولُ: فِي هَذَا قَطَعْتُ يَدِي، ثُمَّ يَدْعُوهُ، فَلَا يَأْخُذُونَ مِنْهُ شَيْئًا)).

(أبو هرير) (t) دهلى: پیغه مبهه (e) فهرمويه تى: ((زهوى پارچه كانى جهرگى خوى به وينه ستنوى نالتون و زيو دهخاته دهرهوه، پياو كوژ ديت و دهليت: لهسهر نه مه كوشتارم كردوه، خرمى خراپ ديت و دهليت: لهسهر نه مه خرمياه تيم پچراندوه، دن ديت و دهليت: لهسهر نه مه دهستم براوه، نه وسا همويان وازى لى دهينن و هيچى لى نابهن)).

(21) خیر به خشین به میردو مندال

520- عَنْ زَيْنَبِ امْرَأَةِ عَبْدِ اللَّهِ (y) قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((تَصَدَّقَنَّ يَا مَعْشَرَ النِّسَاءِ وَلَوْ مِنْ حُلِيِّكُنَّ)). قَالَتْ: فَرَجَعْتُ إِلَى عَبْدِ اللَّهِ فَقُلْتُ: إِنَّكَ رَجُلٌ خَفِيفٌ ذَاتُ الْيَدِ، وَإِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) قَدْ أَمَرَنَا بِالصَّدَقَةِ، فَأَتَيْتُهُ فَسَأَلْتُهُ، فَإِنْ كَانَ ذَلِكَ يَجْزِي عَنِّي، وَإِلَّا صَرَفْتُهَا إِلَيَّ غَيْرِكُمْ. قَالَتْ: فَقَالَ لِي عَبْدُ اللَّهِ: بَلِ انْتِيهِ أَنْتِ قَالَتْ: فَأَنْطَلَقْتُ فِإِذَا امْرَأَةٌ مِنَ الْأَنْصَارِ بِيَابِ رَسُولِ اللَّهِ (?): حَاجَتِي حَاجَتُهَا، قَالَتْ: وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ (e) قَدْ أُلْقِيَتْ عَلَيْهِ الْمَهَابَةُ، قَالَتْ: فَخَرَجَ عَلَيْنَا بِلَالٌ، فَقُلْنَا لَهُ: أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ (e) فَأَخْبِرْهُ أَنَّ امْرَأَتَيْنِ بِالْبَابِ تَسْأَلَانِكَ: أَتُجْزَى الصَّدَقَةُ عَنْهُمَا عَلَى أَزْوَاجِهِمَا وَعَلَى أَيْتَامٍ فِي حُجُورِهِمَا؟ وَلَا تُخْبِرُهُ مِنْ نَحْنُ، قَالَتْ: فَدَخَلَ بِلَالٌ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ (e) فَسَأَلَهُ، فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((مَنْ هُمَا)). فَقَالَ: امْرَأَةٌ مِنَ الْأَنْصَارِ وَزَيْنَبُ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((أَيُّ الزَّيْنَبِ)). قَالَ: امْرَأَةُ عَبْدِ اللَّهِ، فَقَالَ [لَهُ] رَسُولُ اللَّهِ (e): ((لَهُمَا أَجْرَانِ: أَجْرُ الْقَرَابَةِ، وَأَجْرُ الصَّدَقَةِ)). [بخاري/ الزكاة/ 1397]

(زينب) هاوسهري (عبدالله ي كورى مسعود) (t) دهلى: پیغه مبهه (e) فهرموى: ((نهى دهستهى ژنان خير بكن باله خشلى تايبه تى خويشتان بيت)). دهليت: گه پامه وه بولاى (عبدالله) و پيم ووت: تو پياويكى كه م دهستى پیغه مبه ريش (e) فهرمانى پى داوين كه خير بكهين بچو لى پيرسه: نه گه به نيوهى بدهم ده بيت؟ نه گه نا بابيدهم به كه سى تر، عبدالله پى و تم خوت بچو، منيش چووم، سه يرم كرد نافرته تىكى (انصارى) له بهر قاپى مالى پیغه مبه ردا

(ع) وهستاوه بو هه‌مان مه‌به‌ست، پیغه‌مبه‌ریش (ع) سام و هه‌یبه‌تیکی تایبه‌تی هه‌بوو، بیلال هاته دهره‌وه بۆلامان و پیمان وت: بچو به پیغه‌مبه‌ر (ع) بلی: دوو ئافره‌ت له‌به‌ر دهرگان و هاتوون پرسیاریان هه‌یه: ئایا ئه‌و خیره‌ی ده‌یبه‌خشن به‌می‌رده‌کانیان و به‌و هه‌تیوانه‌ی که‌له‌ژیر سایه‌ی ئه‌واندان جی‌ده‌گری‌ت بۆیان؟ پی‌شوی مه‌لی ئیمه‌ کیین؟ بلال چوو بۆلای پیغه‌مبه‌ر، پیغه‌مبه‌ر (ع) پرسى کیین ئه‌و ئافره‌تانه؟ بلال وتی: ئافره‌تیکی (انصارى) و زهینه‌بیشه، پیغه‌مبه‌ر (ع) پرسى: ((کام زهینه‌به)) بلال وتی: خیزانی (عبدالله ی کورپی مسعود) پیغه‌مبه‌ر (ع) فه‌رمووی: ((ئه‌و ئافره‌تانه دوو جار پاداشتیان هه‌یه، پاداشتی خزمایه‌تی و پاداشتی خیره‌که‌ش)).

(22) خیر بو خویش

521- عن أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (T) قَالَ: كَانَ أَبُو طَلْحَةَ أَكْثَرَ أَنْصَارِيٍّ بِالْمَدِينَةِ مَالًا، وَكَانَ أَحَبُّ أَمْوَالِهِ إِلَيْهِ بَيْرَحَى، وَكَانَتْ مُسْتَقْبِلَةَ الْمَسْجِدِ، وَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ (ع) يَدْخُلُهَا وَيَشْرَبُ مِنْ مَاءٍ فِيهَا طَيِّبٍ، قَالَ أَنَسٌ: فَلَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ آيَةُ: ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾ [ال عمران: 92] قَامَ أَبُو طَلْحَةَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (ع) فَقَالَ: إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ فِي كِتَابِهِ ﴿لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ﴾ وَإِنَّ أَحَبَّ أَمْوَالِي إِلَيَّ بَيْرَحَى، وَإِنَّهَا صَدَقَةٌ لِلَّهِ (U)، أَرْجُو بِرَّهَا وَدُخْرَهَا عِنْدَ اللَّهِ (U)، فَضَعَهَا يَا رَسُولَ اللَّهِ حَيْثُ شِئْتَ، قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ع): ((بِخْ، ذَلِكَ مَالٌ رَابِعٌ، ذَلِكَ مَالٌ رَابِعٌ، قَدْ سَمِعْتُ مَا قُلْتَ فِيهَا، وَإِنِّي أَرَى أَنْ تَجْعَلَهَا فِي الْأَقْرَبِينَ)). فَقَسَمَهَا أَبُو طَلْحَةَ فِي أَقَارِبِهِ وَبَنِي عَمِّهِ. [بخاری/ الزكاة/ 1392]

(انس ی کورپی مالک) (T) ده‌لی: (أبو طلحة) ده‌وله‌مه‌ندترین (انصارى) بوو له‌مه‌دینه‌دا، خو‌شه‌ویستترین مالی به‌لایه‌وه (بیرحی) بوو (ناوی باخچه‌که‌یه‌تی)، به‌رامبه‌ر مزگه‌وت، پیغه‌مبه‌ر (ع) ده‌چوو له‌ناوه سازگاره‌که‌ی ده‌خوارده‌وه (انس) ده‌لی: کاتی ئه‌و ئایه‌ته دابه‌زی ﴿هه‌رگیز خیره‌ی پاداشتان ده‌ست ناکه‌ویت هه‌تا له‌وه نه‌به‌خشن که‌خو‌شتان ده‌ویت﴾ آل عمران/ 92. (أبو طلحة) چوو بو خزمه‌ت پیغه‌مبه‌ر (ع) وتی: خوای گه‌وره ده‌فه‌رمی‌ت: ﴿هه‌رگیز خیره‌ی پاداشتان ده‌ست ناکه‌ویت هه‌تا له‌وه نه‌به‌خشن که‌خو‌شتان ده‌ویت﴾ منیش خو‌شه‌ویستترین سامانم (بیرحی) یه، ئه‌وا ئه‌یبه‌خشم به‌خوای گه‌وره به‌ئومی‌دی ئه‌وه‌ی چاکه‌و پاداشتم لای خوای گه‌وره بو تو‌مار بکری‌ت،

جاتوئهی پیغه‌مبه‌ری خوا چی لی ده‌که‌یت سه‌ره‌به‌ستی. پیغه‌مبه‌ر (ع) فه‌رموی: ((به‌ه، به‌ه، به‌راستی سامانیکی به‌قازانجه، سامانیکی به‌سووده. گویم لی بوو ده‌باره‌ی باخه‌که چیت وت: من پیم باشه، دابه‌شی بکه‌یت به‌سه‌ر خزمه‌کانتا)) نه‌ویش دابه‌شی کرد به‌سه‌ر خزم و ناموزاکانیدا.

(23) خیر بو خالوان

522. عَنْ مَيْمُونَةَ بِنْتِ الْحَارِثِ (Y): أَنَّهَا أَعْتَقَتْ وَكَيْدَةً فِي زَمَانِ رَسُولِ اللَّهِ (ع)، فَذَكَرَتْ ذَلِكَ لِرَسُولِ اللَّهِ (ع)، فَقَالَ: ((لَوْ أَعْطَيْتَهَا أَحْوَالِكَ كَانَ أَعْظَمَ لَأَجْرِكَ)). [بخاری/ الهبة/ 2452]

(میمونه‌ی کچی حارث) (Y) ده‌لی: کچوله‌یه‌کی نازاد کردوو له‌سه‌رده‌می پیغه‌مبه‌ر (ع)، جائه‌وه‌ی بو پیغه‌مبه‌ری خوا (ع) باسکردوو، نه‌ویش فه‌رمویه‌تی: ((نه‌گه‌ر بتبه‌خشیایه به‌خالوانت)) نه‌وه پاداشته‌که‌ت زورتر ده‌بوو)).

(24) چاکه له‌گه‌ل دایکی موشریکدا

523. عَنْ أَسْمَاءَ (Y) قَالَتْ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ أُمَّي قَدِمَتْ عَلَيَّ، وَهِيَ رَاغِبَةٌ - أَوْ: رَاهِبَةٌ - أَفَأَصِلُهَا؟ قَالَ: ((نَعَمْ)). [بخاری/ الهبة/ 2477]

(اسماء کچی ابوبکر) (Y) ده‌لی: ووتم نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا (ع)، دایکم هاتوو بو لام، حز له‌سه‌ردانم نه‌کات، یان ده‌ترسی په‌یوه‌ندی له‌گه‌ل بیچرینم، یان پیشوازی نه‌که‌م، ئایا سیله‌ی ره‌حمی له‌گه‌ل بکه‌م و پیشوازی بکه‌م؟ فه‌رموی: ((به‌لی)).

(25) خیرکردن بو دایکی کوچکردوو

524. عَنْ عَائِشَةَ (Y): أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ (ع) فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ أُمَّي افْتَلَتَتْ نَفْسَهَا وَلَمْ تُوصِ، وَأَطْنُهَا لَوْ تَكَلَّمْتُ تَصَدَّقْتُ، أَفَلَهَا أَجْرٌ إِنْ تَصَدَّقْتُ عَنْهَا؟ قَالَ: ((نَعَمْ)). [بخاری/ الجنائز/ 1322]

(عائشه) (Y) ده‌لی: پیاویک هات بو خزمه‌ت پیغه‌مبه‌ر (ع) وتی: نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا (ع)، دایکم کتوپر مردوو وه‌سیتی نه‌کرد، وایزانم نه‌گه‌ر فریای قسه بکه‌وتایه وه‌سیتی به‌خیر کردن ده‌کرد، ئایا نه‌گه‌ر من خیری بو بکه‌م پاداشته‌ی ده‌ست نه‌که‌ویت؟ فه‌رموی: ((به‌لی)).

(26) خير كردن به هژاران

525- عن جرير بن عبدالله (t) قال: كُنَّا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ (e) فِي صَدْرِ النَّهَارِ، قَالَ: فَجَاءَهُ قَوْمٌ حُفَاةٌ عُرَاةٌ مُجْتَابِي النَّمَارِ - أَوْ الْعِبَاءِ - مُتَقَلِّدِي السُّيُوفِ، عَامَّتُهُمْ مِنْ مُضَرَ، بَلَّ كُلُّهُمْ مِنْ مُضَرَ، فَتَمَعَّرَ وَجْهُ رَسُولِ اللَّهِ (e) لَمَّا رَأَى بِهِمْ مِنَ الْفَاقَةِ، فَدَخَلَ ثُمَّ خَرَجَ، فَأَمَرَ بِلَالًا فَأَدَّنَ وَأَقَامَ، فَصَلَّى، ثُمَّ خَطَبَ فَقَالَ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ إِلَى آخِرِ آيَةِ ﴿إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾. وَالآيَةُ الَّتِي فِي الْحَشْرِ [18] ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ﴾. تَصَدَّقَ رَجُلٌ مِنْ دِينَارِهِ، مِنْ دِرْهَمِهِ، مِنْ ثَوْبِهِ، مِنْ صَاعِ بُرِّهِ، مِنْ صَاعِ تَمْرِهِ، حَتَّى قَالَ: وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ)). قَالَ: فَجَاءَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ بِصُرَّةٍ كَادَتْ كَفَّهُ تَعْجِرُ عَنْهَا، بَلَّ قَدَّ عَجَزَتْ، قَالَ: ثُمَّ تَتَابَعَ النَّاسُ، حَتَّى رَأَيْتُ كَوْمِينَ مِنْ طَعَامٍ وَثِيَابٍ، حَتَّى رَأَيْتُ وَجْهَ رَسُولِ اللَّهِ (e) يَتَهَلَّلُ كَأَنَّهُ مُذْهَبَةٌ، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا وَأَجْرٌ مِنْ عَمَلِهَا بَعْدَهُ، مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجْوَرِهِمْ شَيْءٌ. وَمَنْ سَنَّ [فِي الْإِسْلَامِ] سُنَّةً سَيِّئَةً كَانَ عَلَيْهِ وِزْرُهَا، وَوِزْرٌ مِنْ عَمَلِهَا مِنْ بَعْدِهِ، مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْءٌ)).

(جريرى كورى عبدالله) (t) دهلى: نيمه له سه ره تاى روظدا له خزمهت پيغه مبهرى خوادا بووين، خه لكىكى پى په تى و رهش و پروت هاتن عه باكانيان كون كردبوو سهريان لى ده رهينا بوو، شمشير به ده ستيش بوون، زوربه يان به لكو هه موويان له تيرهى (مضر) بوون، كاتى پيغه مبهر (e) بينينى نه وهنده رهش و ره جانن دلكرانى له پوخسارى پيروزيدا بهدى دهكرا، نه وسا چووه ژوو ره وهه هاته وه دهروه، به بيبالى فهرموو: كه بانگ بدات و قامهت بكات، نينجا نويزى كردو پاشان و تاريكى پيشكهش كردو فهرموى: ((نهى خه لكينه له پهروه ردگار تان بترسن كه نيوهى له تاكه كه سيك بهدى هيئاوه، له ويش هاوسه ره كهى دروست كردوه، له وانيشه وه پياوان و ژنانيكى زورى بهدى هيئاوه، جاله و خوايه بترسن كه سويندى پى ده خون و له و داواى پيوستيه كانتان بكن، ههروها په يوه ندى خزمه تيش بپاريزن و مافى خزمان پيشيل مهكن، چونكه به راستى خوا چاوديره به سه رتانه وه ﴿النساء / 1﴾، ههروها نه و ناياتهى سوره تى (الحشر) يشى خوينده وه كه ده فهرمويت: ((

ئەى ئەو كەسانەى باوەرتان هیناوه لەخوا بترسن و هەر كەس باسەرنج بدات و پڕوانییت چى دەستپیشكەرى كردووہ بو سبەینى... ﴿الحشر/18 دەبا هەر كەس خیر بكات لەدینارەكەى، لەدرهه مەكەى، لەپۆشاكەكەى، لەگەنمەكەى لەخورماكەى، هەتا فەرموى بەهتە خورمايەكیش بیئت)). پیاویكى (أنصاری) هات یەك كیسە دراوى هینا خەريك بوو دەستى نەیدەگرت بەلكو نەیشى گرت، ئینجا خەلكى بەشوین یەكدا هاتن، هەتا دوو كۆمەلى گەورە خۆراك و پۆشاكەم بینى، هەر وها بینیم پوخسارى پیغەمبەرى خوا (ﷺ) گەشایەوه، دەتووت بەئالتوون نەخشینراوه... فەرموى: ((ئەوهى لەئیسلامدا سوننەت و كارىكى چاك دابەینىت ئەوه پاداشتى خووى و هەموو ئەوانەى كەشوینى دەكەون و دەيكەن بووى تۆمار دەكرییت بى ئەوهى لەپاداشتیان كەم بیتهوه، ئەوهش كەشتىكى ناباش دادەهینىت، ئەوه خووى گوناھبار دەبییت و گوناھى هەموو ئەوانەشى لەسەر كەلەكە دەبییت كەدواى خووى دین و پەپرەوى دەكەن، بى ئەوهى لەگوناھیان كەم بیتهوه)).

(27) خیر بەهەژارو ریبوار

526- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) عَنِ النَّبِيِّ (ﷺ) قَالَ: ((بَيْنَا رَجُلٌ بِفَلَاةٍ مِنَ الْأَرْضِ، فَسَمِعَ صَوْتًا فِي سَحَابَةٍ اسْقَى حَدِيقَةَ فُلَانٍ، فَتَنَحَّى ذَلِكَ السَّحَابَ فَأَفْرَغَ مَاءَهُ فِي حَرَّةٍ، فَإِذَا شَرْجَةٌ مِنْ تِلْكَ الشَّرَاحِ قَدْ اسْتَوْعَبَتْ ذَلِكَ الْمَاءَ كُلَّهُ، فَتَتَبَعَ الْمَاءَ، فَإِذَا رَجُلٌ قَائِمٌ فِي حَدِيقَتِهِ يُحَوِّلُ الْمَاءَ بِمِسْحَاتِهِ، فَقَالَ لَهُ: يَا عَبْدَ اللَّهِ مَا اسْمُكَ؟ قَالَ: فُلَانٌ، لِلِاسْمِ الَّذِي سَمِعَ فِي السَّحَابَةِ، فَقَالَ لَهُ: يَا عَبْدَ اللَّهِ لِمَ تَسْأَلُنِي عَن اسْمِي؟ فَقَالَ: إِنِّي سَمِعْتُ صَوْتًا فِي السَّحَابِ الَّذِي هَذَا مَائُهُ يَقُولُ: اسْقَى حَدِيقَةَ فُلَانٍ، لِاسْمِكَ، فَمَا تَصْنَعُ فِيهَا؟ قَالَ: أَمَا إِذْ قُلْتِ هَذَا: فَإِنِّي أَنْظُرُ إِلَى مَا يَخْرُجُ مِنْهَا فَأَتَصَدَّقُ بِثُلُثِهِ، وَأَكُلُ أَنَا وَعِيَالِي ثُلُثًا، وَأَرُدُّ فِيهَا ثُلُثَهُ)). وَفِي رِوَايَةٍ: ((وَأَجْعَلُ ثُلُثَهُ فِي الْمَسَاكِينِ وَالسَّائِلِينَ وَأَبْنِ السَّبِيلِ)).

(أبو هريره) (t) دەلى: پیغەمبەر (ﷺ) فەرمویەتى: ((لەكاتیكدا كابراییەك لەدەشتیكدا وەدەر كەوت، گوئی لەدەنگیك بوو بەهەوریكى دەوت، بڕۆ باخچەى فلان ئاو بدە!! هەر وەكەش لایداو هەموو ئاوەكەى كرد بەسەر زەوییهكى بەردەلانی پەشدا، سەیری كرد ئاودرێك لەو ئاودرێكە هەموو ئاوەكەى گرتەخۆ، كەبەشوینیدا رۆیشت، بینى كابراییەك بەپیوه وەستاوه لەباخچەكەیداو

به بیله که ی ئاودی ری دهکات، پیی وت: ئه ی بهنده ی خوا ناوت چی یه؟ کابرا ووتی: فلان، هر ئه و ناوه بوو که له هه وره که وه بیستی، ئه ویش پیی وت: ئه ی بهنده ی خوا تو بو له ناوی من ده پرسی؟ کابرا وتی: له راستیدا گویم له دهنگی که وه بوو له و هه وره وه ده هات که ئه مه ئاوه که یه تی ده یوت: باخچه ی فلانه که س ئا و بده، ناوی تو ی هیئا، باشه ئه وه تو چی له (به روبومی) باخچه که ت ده که یه تی؟ باخه وانه که وتی: جا ماده م تو وا ده لییت، ئه وه من چاوه ری پی به روبومه که ی ده که م، سییه کی لی ده به خشم، سییه کی مال و مندالم ده یخون، سییه کی شی دیلمه وه بو بنه تووبنه کار)) له ریوایه تی کی تردا... ((سییه کی بو هه ژاران و داواکاران و پیواران داده نیم)).

(28) خو پاراستن له ئاگری دوزهخ

527- عَنْ عَدِيِّ بْنِ حَاتِمٍ (t) قَالَ: ذَكَرَ رَسُولُ اللَّهِ (e) النَّارَ، فَأَعْرَضَ وَأَشَاحَ، ثُمَّ قَالَ: ((اتَّقُوا النَّارَ)). ثُمَّ أَعْرَضَ وَأَشَاحَ حَتَّى ظَنَنَّا أَنَّهُ كَأَنَّمَا يَنْظُرُ إِلَيْهَا ثُمَّ قَالَ اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَبِكَلِمَةٍ طَيِّبَةٍ. [بخاري/ الزكاة/ 1347]

(عدی کوری حاته م) ده لی: پیغه مبه ر (e) باسی ئاگری دوزه خی ده کرد، لای ده کرده وه و پرووی وهرده گیپرا، پاشان فره موی: خوتان له ئاگری دوزه خ بیاریزن، دیسانه وه لای ده کرده وه و پرووی وهرده گیپرا به شیوه یه که و امان ده زانی که له به رچاویه تی و ته ماشای دهکات، پاشان فره موی: خوتان له ئاگر بیاریزن ئه گه ر به له ته خورمایه کیش بووه، ئه وه ش که نی یه تی به گوفتاری کی جوان.

(29) هاندان بو خیر له شتی به خشراودا

528- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) - يَبْلُغُ بِهِ [إِلَى انبِي (e)] -: ((أَلَا رَجُلٌ يَمْنَحُ أَهْلَ بَيْتِ نَاقَةَ، تَعْدُو بِعُسٍّ وَتَرُوحُ بِعُسٍّ، إِنَّ أَجْرَهَا لِعَظِيمٍ)). [بخاري/ الهبة/ 2486]

(أبو هریره) ده یگه یه نیته پیغه مبه ر (e) ((ئای بو که سیک و شتریک به ئه مانه ت بدا به مالیک به یانیان دۆلکه یه کی گه وره شیریان بداتی و ئیوارانیش دۆلکه یه که به راستی پاداشتی زۆر گه وره یه)).

(30) شاردنه وه ی خیر

529- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) عَنِ النَّبِيِّ (e) قَالَ: ((سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ: الْإِمَامُ الْعَادِلُ، وَشَابٌّ نَشَأَ بِعِبَادَةِ اللَّهِ، وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي

الْمَسَاجِدِ، وَرَجُلَانِ تَحَابًا فِي اللَّهِ، اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ، وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ، فَقَالَ: إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ، وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ فَأَخْفَاهَا، حَتَّى لَا تَعْلَمَ يَمِينُهُ مَا تُنْفِقُ شِمَالُهُ، وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ)).
[بخاري/ الجماعة و الإمامة / 6294]

(أبوهريره) (t) دهلی: پیغمبهر (e) فهرمویه تی: ((حهوت جور کهس ههن که خوا دهیاخاته ژیر سایه و سیبهری خویه وه لهو پوژدها کههیچ سایه و سیبهریک ذییه جگه لهسایه و سیبهری نهو زاته: پیئشه وایه کی دادپهروه، لاییکه که لهسه رخواپه رستی گه وره بویت، که سییکه که دلئی په یوه رستی مزگهوت بیت، دوو کهس که له بهر خوا یه کترین خوش بویت و لهسه ر نهو بنچینه یه بهیه که گیشتن، دوا ی دور که وتنه وه و جیا بونه وه شیان له یه کتر خوشه ویستیان به رده وام بیت، که سییک که نافرده تیکی جوان و ناودار بانگی بکات، نهویش بلیت: به راستی من له خوا ده ترسم، که سییکه که خیر دهکات و دهیشاریته وه، ههتا دهستی راستی نازانیت دهستی چه پی چی به خشپوه، که سییکه به تنهایی یادی خوا بکات و چاوه کانی نه سرینیان لی بباریت)).

(31) خیری گه وره

530- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: أَتَى رَسُولَ اللَّهِ (e) رَجُلٌ فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيُّ الصَّدَقَةِ أَعْظَمُ؟ فَقَالَ: ((أَنْ تَصَدَّقَ وَأَنْتَ صَاحِبٌ شَهِيدٌ، تَخْشَى الْفَقْرَ وَتَأْمَلُ الْغِنَى، وَلَا تُمَهِّلَ حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ قُلْتَ: لِفُلَانٍ كَذَا، وَلِفُلَانٍ كَذَا، أَلَا وَقَدْ كَانَ لِفُلَانٍ)).

(أبوهريره) (t) دهلی: پیاویک هات بو خزمه تی پیغمبهر (e) وتی: نهی پیغمبهری خوا (e): کام خیر پاداشتی گه وره و زوره؟ فهرموی: ((نهو یه که خیر بکهیت له کاتی کدا لهشت ساغ بیت و ماله کهت خوش بویت و رژد بیت، بترسی له هه ژاری و به هیوای دهوله مندی بیت، نهک نهو خیره ی که دوا ی ده خیت ههتا گیان ده گاته گه روو نهوسا بلیت: نهو بو فلان و نهو بو فیسار، ناگادار به، نهو ماله هه ر بو فلان و فیسار ده بیت)) [واته له دهست تو ده رچوو].

(32) خیر له مالی جه لال

531. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) قَالَ: ((لَا يَتَصَدَّقُ أَحَدٌ بِتَمْرَةٍ مِنْ كَسْبٍ طَيِّبٍ إِلَّا أَخَذَهَا اللَّهُ بِيَمِينِهِ، فَيُرَبِّبُهَا كَمَا يُرَبِّي أَحَدُكُمْ فَلَوْهَ أَوْ قَلْوَصَهُ، حَتَّى تَكُونَ مِثْلَ الْجَبَلِ أَوْ أَعْظَمَ)). [بخاری/ الزکاة/ 1344]

(أبو هریره) (t) دهلی: پیغه مبهر (e) فهرمویه تی: ((هر که سیک ده نکه خورمایه که به جه لالی په یدای کردووہ بیکات به خیر، خوا به دهستی راستی قودرته تی لیی وهرده گریت و نهش و نمای پی دهکات، هر وه که چون که سیک له نیوه، جوانوه که یان به چکه حوشتره که ی په روه رده دهکات، هه تا وای لی دیت و هکو کیویکی لی دهکات یان مه زتیش)).

532. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ، لَا يَقْبَلُ إِلَّا طَيِّبًا، وَإِنَّ اللَّهَ أَمَرَ الْمُؤْمِنِينَ بِمَا أَمَرَ بِهِ الْمُرْسَلِينَ، فَقَالَ: يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿المؤمنون: 51﴾. وَقَالَ: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ﴾ [البقرة: 172]. ثُمَّ ذَكَرَ الرَّجُلُ يُطِيلُ السَّفَرَ أَشْعَثَ أَغْبَرَ، يَمُدُّ يَدَيْهِ إِلَى السَّمَاءِ: يَا رَبِّ يَا رَبِّ، وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ، وَمَشْرَبُهُ حَرَامٌ، وَمَلْبَسُهُ حَرَامٌ، وَغُذِيَ بِالْحَرَامِ، فَأَنَّى يُسْتَجَابُ لِذَلِكَ)).

(أبو هریره) (t) دهلی: پیغه مبهر (e) فهرمویه تی: ((نهی خه لکینه، به راستی په روه ردگاری پایه بلند چاک و پاک و بی گهرده، شتی چاک و پاک و بی گهرده نه بییت لای نهو په سه ند ذییه، نهو زاته هه مان نهو فهرمانه ی که داویه تی به پیغه مبهران، هه مان نهو فهرمانه شی داوه به ئیمانداران: [نهی پیغه مبهران، له رزق و پوزیه چاکه کان بخون، کارو کرده وی چاکیش نه نجام بدن، به راستی من زانام بهو کارو کرده وانه ی که ده یکن]. هه روه ها فهرمویه تی: [نهی نهو که سانه ی که باوه رتان هیناوه لهو رزق و پوزیه چاکانه بخون که پییمان به خشییون]. ئینجا باسی نهو پیواوه ی کرد که ((سه فهری تولانی دهکات، قز بژو تو زوای، دهسته کانی به زده کاته وه بو ئاسمان و [ده لییت] په روه ردگارا، په روه ردگارا، له کاتیکیدا خوراکی حهرامه، خواردنه وه ی حهرامه، پو شاک ی حهرامه، به حهرام گه وره بووه، ئیتر چون نزی گیرایه؟)).

(33) به کهم زانینی خیری کهم!

533- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) كَانَ يَقُولُ: ((يَا نِسَاءَ الْمُسْلِمَاتِ، لَا تَحْقِرَنَّ جَارَةً لِجَارَتِهَا، وَلَوْ فَرَسِنَ شَاةً)). [بخاري/ الهبة/ 2427]
 (أبو هريره) (t) دهلى: پیغه مبهر (e) فهرمویه تی: ((ئهی ئافره ته موسلمانه کان، باهیچ دراوسیی که خیری ئافره ته دراوسیی که به کهم نه زانیت، با ئهو خیره به نه ندازه ی ئیسقانی باله مه پیکیش بیئت)).

(34) ئه وانهی ره خنه له به خششی ئیمانداران ده گرن

534- عَنْ أَبِي مَسْعُودٍ (t) قَالَ: أُمِرْنَا بِالصَّدَقَةِ، قَالَ: كُنَّا نُحَامِلُ، قَالَ: فَتَصَدَّقَ أَبُو عَقِيلٍ بِنِصْفِ صَاعٍ. قَالَ: وَجَاءَ إِنْسَانٌ بِشَيْءٍ أَكْثَرَ مِنْهُ، فَقَالَ الْمُنَافِقُونَ: إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ صَدَقَةِ هَذَا، وَمَا فَعَلَ هَذَا إِلَّا خَرًُّا لِرِيَاءٍ، فَنَزَلَتْ: ﴿الَّذِينَ يَلْمِزُونَ الْمُطَّوِّعِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ فِي الصَّدَقَاتِ وَالَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهْدَهُمْ﴾ [التوبة: 79]. [بخاري/ الزكاة/ 1349]

(أبو مسعود) (t) دهلى: فهرمانمان پیدرا که خیر بکهین، ئیمه ش کۆلبه ریمان ده کرد [بو ئه وهی خیری لی بکهین] (أبو عقيل) نیو مه ن خوراکى هیئا، که سیکی تر نه ختیک له و زیاتری هیئا، دوپروه کان وتیان: خوا پیویستی به خیری ئه مه نه بوو، ئه وی تریش بو ریابازی هیئای! ئیتر ئه م ئایه ته دابه زی: ﴿ئه وانهی لومه ی خیرخوازو خیر به خشه کان ده کهن له خیرو به خشه که یاندا، ههروه ها لومه ی ئه وانه ش ده کهن که ته نها ده توانن به خومان دو کردن به ئه رکی سه رشانی خویان ههستن، ئه وانه خوا سزایان ده دا...﴾.

(35) خیرو کرده وهی چاک

535- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) قَالَ: ((مَنْ أَنْفَقَ زَوْجَيْنِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ تُودِيَ فِي الْجَنَّةِ. يَا عَبْدَ اللَّهِ هَذَا خَيْرٌ، فَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصَّلَاةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّلَاةِ، وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الْجِهَادِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الْجِهَادِ، وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصَّدَقَةِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الصَّدَقَةِ، وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الصِّيَامِ دُعِيَ مِنْ بَابِ الرِّيَّانِ)). قَالَ أَبُو بَكْرٍ الصَّدِيقُ (t): مَا عَلَى أَحَدٍ يُدْعَى مِنْ تِلْكَ الْأَبْوَابِ مِنْ ضَرُورَةٍ، فَهَلْ يُدْعَى أَحَدٌ مِنْ تِلْكَ الْأَبْوَابِ كُلِّهَا؟ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((نَعَمْ، وَأَرْجُو أَنْ تَكُونَ مِنْهُمْ)). [بخاري/ الصوم/ 1798]

(أبو هريره) (t) ده‌لی: پیغه‌مبهر (e) فه‌رمویه‌تی: ((ئه‌وه‌ی دوو جوړ چاکه‌ی هه‌بیټ له‌پیناوی خوادا، له‌به‌ه‌شته‌وه بانگی لى ده‌کریټ: ئه‌ی به‌نده‌ی خوا، وهره لی‌روهه بچو به‌ه‌شته‌وه چاک‌تره، جا ئه‌وه‌ی نوپژ خوینیکی چاک بویټ له‌ده‌روازه‌ی نوپژوهه بانگی لى ده‌کریټ، ئه‌وه‌ی مواهیدو تیکو‌شه‌ر بویټ له‌ده‌روازه‌ی جیهادو تیکوشانه‌وه بانگی لى ده‌کریټ، ئه‌وه‌ی خیرخوازو خیریه‌خش بویټ، له‌ده‌روازه‌ی خیرو به‌خشینه‌وه بانگی لى ده‌کریټ، ئه‌وه‌ی پوژووی زور بویټ له‌ده‌روازه‌ی (الریان)وهه بانگی لى ده‌کریټ)). (أبو بکر الصدیق) (t) وتی: به‌راستی ئه‌وه‌ی له‌هموو ئه‌وه‌ی ده‌روازانه‌وه بانگی لى بکریټ، ئه‌وه‌ی هپچ زیانیک پووی تی ناکات و [به‌خته‌وه‌ره]، ناخو که‌سیک هه‌بیټ له‌هموو ئه‌وه‌ی ده‌روازانه‌وه بانگی لى بکریټ؟ پیغه‌مبهر (e) فه‌رموی: ((به‌لی، من ئومیده‌وارم که‌تو له‌وانه بیټ)).

536- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ صَائِمًا)). قَالَ أَبُو بَكْرٍ (t): أَنَا، قَالَ: ((فَمَنْ تَبِعَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ جَنَازَةً)). قَالَ أَبُو بَكْرٍ (t): أَنَا، قَالَ: ((فَمَنْ أَطْعَمَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ مِسْكِينًا)). قَالَ أَبُو بَكْرٍ (t): أَنَا، قَالَ: ((فَمَنْ عَادَ مِنْكُمْ الْيَوْمَ مَرِيضًا)). قَالَ أَبُو بَكْرٍ (t): أَنَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((مَا اجْتَمَعَنَ فِيَّ امْرَأٌ إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ)).

(أبو هريره) (t) ده‌لی: پیغه‌مبهر (e) فه‌رمویه‌تی: ((کی له‌ئیوه ئه‌مرو به‌پوژووه؟)) أبو بکر: وتی: من، فه‌رموی: ((ئه‌ی کی له‌ئیوه ئه‌مرو شوینی جه‌نازه‌یه‌که‌وتووه؟)) أبو بکر: وتی: من، فه‌رموی: ((کی له‌ئیوه ئه‌مرو خواردنی هه‌ژاری‌داوه؟)) ئه‌بو به‌کر فه‌رموی: من، فه‌رموی: ((کی له‌ئیوه ئه‌مرو سه‌ردانی نه‌خوشیکی کردووه؟)) أبو بکر: وتی: من، ئینجا پیغه‌مبهر (e) فه‌رموی: ئه‌م کردووه چاکانه له‌هر که‌سیکدا کو بیټه‌وه ده‌چیته به‌ه‌شته‌وه.

(36) هه‌موو چاکه‌یه‌که‌ خیره

537- عَنْ حُذَيْفَةَ (t) عَنِ النَّبِيِّ (e) قَالَ: ((كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ)).

(حذيفة) (t) ده‌لی: پیغه‌مبهر (e) فه‌رموی: ((هه‌موو کرده‌وه‌یه‌کی چاک

خیره)).

(37) ته سبیجات ولا إله إلا الله

538. عَنْ أَبِي ذَرٍّ (t): أَنَّ نَاسًا مِنْ أَصْحَابِ النَّبِيِّ (e) قَالُوا لِلنَّبِيِّ (e): يَا رَسُولَ اللَّهِ ذَهَبَ أَهْلُ الدُّثُورِ بِالْأَجُورِ، يُصَلُّونَ كَمَا نُصَلِّي، وَيَصُومُونَ كَمَا نَصُومُ، وَيَتَصَدَّقُونَ بِفُضُولِ أَمْوَالِهِمْ. قَالَ: ((أَوْ لَيْسَ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ مَا تَصَدَّقُونَ؟ إِنَّ بِكُلِّ تَسْبِيحَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلِّ تَكْبِيرَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلِّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلِّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ، وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ، وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ، وَفِي بُضْعِ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ)). قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيَاتِي أَحَدُنَا شَهْوَتُهُ، وَيَكُونُ لَهُ فِيهَا أَجْرٌ؟ قَالَ: ((أَرَأَيْتُمْ لَوْ وَضَعَهَا فِي حَرَامٍ، أَكَانَ عَلَيْهِ فِيهَا وَزْرٌ؟ فَكَذَلِكَ إِذَا وَضَعَهَا فِي الْحَلَالِ كَانَ لَهُ أَجْرٌ)).

(أبو ذر) (t) دهگيريتتوه كهه نديك لهه او هلا نی پیغه مبهه (e) به پیغه مبهه ریان وت: نهی پیغه مبهه ری خوا (e) دهوله منه نده كان هه رچی پاداشت ههیه بر دیوانه بو خویمان، وهکو نیمه نویژ دهکن، وهکو نیمه پوژوو دهگرن، ههندی له پاره کانیشیان دهکن به خیر. پیغه مبهه (e) فهرموی: ((باشه مهگه ر خوی گه وره شتی به نیوه نه به خشیهه تا بیکن به خیر؟ دلنیا بن کهه موو (سبحان الله) وتنیک خیریکه، هه موو (الله اکبر) یک خیریکه، هه موو (الحمد لله) یهک خیریکه، هه موو (لا إله إلا الله) یهک خیریکه، فه رمان به چاکه خیره، قه دهغه له خراپه خیره، جوتبوون له گهل هاوسه ردا خیره))
وتیان نهی پیغه مبهه ری خوا (e) نایا که سیك له نیمه نار هزووی خووی تیر بکات پاداشتی ههیه؟ فهرموی: ((باشه نه گه ر نهو نار هزووهی له حه ر امدا دانیت، نایا گوناھی ناگات؟ هه ر ئاوایش نه گه ر به حه لالی نه نجامی بدات پاداشتی ههیه)).

(38) خیر کردن بو جومگه کان

539. عَنْ عَائِشَةَ (y): إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) قَالَ: ((إِنَّهُ خُلِقَ كُلُّ إِنْسَانٍ مِنْ بَنِي آدَمَ عَلَى سِتِّينَ وَثَلَاثَ مِائَةَ مَفْصِلٍ، فَمَنْ كَبَّرَ اللَّهَ، وَحَمَدَ اللَّهَ، وَهَلَّلَ اللَّهَ، وَسَبَّحَ اللَّهَ، وَاسْتَعْفَرَ اللَّهَ، وَعَزَلَ حَجْرًا عَنْ طَرِيقِ النَّاسِ، أَوْ شَوْكَةً أَوْ عَظْمًا عَنْ طَرِيقِ النَّاسِ، وَأَمَرَ بِمَعْرُوفٍ، أَوْ نَهَى عَنِ مُنْكَرٍ، عَدَدَ تِلْكَ السِّتِّينَ وَالثَّلَاثِ مِائَةَ السَّلَامِيِّ، فَإِنَّهُ يَمْشِي يَوْمَئِذٍ وَقَدْ زَحَزَحَ نَفْسَهُ عَنِ النَّارِ)). قَالَ أَبُو تَوْبَةَ: وَرُبَّمَا قَالَ: ((يُمْسِي)).

(عائشة) (Y) دهلى: پيغه مبهەر (e) فهرمويه تى: ((ئاده ميزاد له 360 جومگه پيگهاتوو، ههركهس، الله اكبر والحمد لله و لا اله الا الله و سبحان الله و استغفر الله بكات .. ياخود بهرديك، يان دركيك يان ئيشيك لهسه رپى خهلكى لا ببات، فهردمان بهچاكه بكات، يان قهدهغه خراپه بكات، بهقهدهر ئه و 360 جومگانه، ئه وه ئه و روزه خوى لهئاگرى دوزهخ لاداو)).

(39) خيىر به ناشايسته .. !!

540. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) عَنِ النَّبِيِّ (e) قَالَ: ((قَالَ رَجُلٌ: لَأَتَصَدَّقَنَّ اللَّيْلَةَ بِصَدَقَةٍ، فَخَرَجَ بِصَدَقَتِهِ فَوَضَعَهَا فِي يَدِ زَانِيَةٍ، فَأَصْبَحُوا يَتَحَدَّثُونَ: تُصَدِّقُ اللَّيْلَةَ عَلَى زَانِيَةٍ قَالَ: اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ عَلَى زَانِيَةٍ؟ لَأَتَصَدَّقَنَّ بِصَدَقَةٍ فَخَرَجَ بِصَدَقَتِهِ فَوَضَعَهَا فِي يَدِ غَنِيٍّ، فَأَصْبَحُوا يَتَحَدَّثُونَ: تُصَدِّقُ عَلَى غَنِيٍّ. قَالَ: اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ، عَلَى غَنِيٍّ؟ لَأَتَصَدَّقَنَّ بِصَدَقَةٍ، فَخَرَجَ بِصَدَقَتِهِ، فَوَضَعَهَا فِي يَدِ سَارِقٍ، فَأَصْبَحُوا يَتَحَدَّثُونَ: تُصَدِّقُ عَلَى سَارِقٍ. فَقَالَ: اللَّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ: عَلَى زَانِيَةٍ وَعَلَى غَنِيٍّ وَعَلَى سَارِقٍ؟ فَأَتَى فَقِيلَ لَهُ: أَمَا صَدَقْتُكَ فَقَدْ قُبِلَتْ، أَمَا الزَّانِيَةُ فَلَعَلَّهَا تَسْتَعْفُ بِهَا عَنْ زَنَاهَا، وَلَعَلَّ الْغَنِيَّ يَعْتَبِرُ فَيُنْفِقُ مِمَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ، وَلَعَلَّ السَّارِقَ يَسْتَعْفُ بِهَا عَنْ سَرِقَتِهِ)). [بخارى/ الزكاة/ 1355]

(أبو هريره) (t) دهلى: پيغه مبهەر (e) فهرموى: ((بياويك وتى: ئه مشه و ده بى خيىرك بكه، چوو ده وه و خيىر كهى نايه ده ستى ئافره تىكى داوين پيسه وه، به يانى خه لك ده يانوت: ئه مشه و خيىر به ئافره تىكى داوين پيس كراوه، كابرا وتى: خوايه سوپاس بو تو [ئاخو بوچى] من خيىر كهم به داوين پيس داوه؟! پاشان وتى: ده بى خيىركى تر بكه، چوو ده وه و خيىر كهى نايه مستى ده وه مه نديكه وه، به يانى خه لك وتيان: خيىر به ده وه مه نديك كراوه!! .. كابرا وتى: خوايه سوپاس بو تو، ئه مهش ده وه مه نند بوو؟! .. كه واته ده بى خيىركى تر بكه، چوو ده وه وه و خيىر كهى نايه مستى دزيك، خه لكى وتيان: خيىر به دز كراوه!! كابرا وتى: خوايه سوپاس بو تو له سهر ئه وه كه و ايليها ت خيىر به دامين پيسىك و ده وه مه نند و دزيك بكه!! ئينجا له خه و پيى وترا: خيىر كهانت هه موويان جى خوى گرتوو وه و هر گيرا وه، ئافره ته داوين پيسه كه له وان هيه به و خيىر ده ست له داوين پيسى هه لبگريت، ده وه مه نده كهش له وان هيه

سودى لى وهر بگريت و هاندهريك بيت بوى تائه و يش له وهى كه خوا پيى به خشيوه ببه خشيت، زده كهش له وانه به و خيرهى تو واز له دزى بهينئ).

(40) خير خوازو دست نوقاو

541- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((مَثَلُ الْبَخِيلِ وَالْمُتَّصِدِّقِ مَثَلُ رَجُلَيْنِ عَلَيْهِمَا جُنَّتَانِ مِنْ حَدِيدٍ: إِذَا هَمَّ الْمُتَّصِدِّقُ بِصَدَقَةٍ اتَّسَعَتْ عَلَيْهِ حَتَّى تُعْفَى أَثَرُهُ، وَإِذَا هَمَّ الْبَخِيلُ بِصَدَقَةٍ تَقَلَّصَتْ عَلَيْهِ وَأَضْمَتْ يَدَاهُ إِلَى تَرَاقِيهِ، وَأَنْقَبِضَتْ كُلُّ حَلْقَةٍ إِلَى صَاحِبَتِهَا)). قَالَ: فَسَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (e) يَقُولُ: ((فَيَجْهَدُ أَنْ يُوسِعَهَا فَلَا يَسْتَطِيعُ)). [بخاري/ الزكاة/ 1375]

(أبو هريره) (t) دهلى: پيغه مبهه (e) فهرمويه تى: ((نمونهى دست نوقاو و خير خوازو كه دووكهس و ايه كه هه ريه كه يان نه لقه يه كى ناسن ده وهى دابيت، كاتى كه خير خوازو كه دهيه وئ خيريك بكات نه لقه كه بوى فراوان ده بيت و شوين پيكاني [گونه هه كاني] ده سپريته وه، كاتي كيش دست نوقاو كه دهيه وئ خيريك بكات نه لقه كه ي ديته وه يه كه و دهسته كاني به رز ده كات وه تا گهر دنى، نه لقه كاني هه موو دينه وه يه كه)) جا گويم لى بوو پيغه مبهه (e) ده يفه رموو: ((زور هه ول ده دات كه فراوانى بكات به لام ناتوانيت)). مه به ست نه وه يه كه ره زيل ده ستى ناچيته مال و سامانى بو خير كردن.

(41) به خشين و دست گرته وه

542- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((مَا مِنْ يَوْمٍ يُصْبِحُ الْعِبَادُ فِيهِ إِلَّا مَلَكَانِ يَنْزِلَانِ، فَيَقُولُ أَحَدُهُمَا: اللَّهُمَّ أَعْطِ مُنْفِقًا خَلْفًا، وَيَقُولُ الْآخَرُ: اللَّهُمَّ أَعْطِ مُمْسِكًا تَلْفًا)). [بخاري/ الزكاة/ 1374]

(أبو هريره) (t) دهلى: پيغه مبهه (e) فهرمويه تى: ((هه ر روزيك داديت له سه ر به نده كان دوو فريشته داده به زن و يه كيكيان ده ليت: خوايه نه وهى خير ده كات بوى پريكه ره وه، نه وهى تريان ده ليت: خوايه نه وهى دست ده گريته وه [سامانه كه ي] له ناو ببه)).

(42) خه زنه دارى ده ستپاك

543- عَنْ أَبِي مُوسَى [الأشعري (t)] عَنِ النَّبِيِّ (e): ((إِنَّ الْخَازِنَ الْمُسْلِمَ الْأَمِينِ، الَّذِي يُنْفِدُ - وَرَبَّمَا قَالَ: يُعْطِي - مَا أَمَرَ بِهِ، فَيُعْطِيهِ كَامِلًا مُوقَرًّا

طَيِّبَةً بِهٖ نَفْسُهُ، فَيَدْفَعُهُ إِلَى الَّذِي أَمَرَ لَهُ بِهِ، أَحَدُ الْمُتَصَدِّقِينَ)). [بخاري/ الزكاة/ 1371]

(أبو موسى الأشعري) (t) دهلی: پیغه مبهەر (e) فهرمویه تی: ((بهراستی خه زنه داری موسلمانى دهستپاک که [فهرمان] جی به جی دهکات و به ته و او ی پیی خوشنودهد و هیدات به و که سهی که فهرمانی پی دراوه، به یه کیک له خیرخو ازان ده دریته قه له م)).

(43) ببه خشه و دست مه گره وه و کوی مه که ره وه

544- عَنْ أَسْمَاءَ بِنْتِ أَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ (y) : أَنَّهَا جَاءَتْ النَّبِيَّ (e) فَقَالَتْ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ، لَيْسَ [لِي] شَيْءٌ إِلَّا مَا أَدْخَلَ عَلَيَّ الرَّبِيبُ، فَهَلْ عَلَيَّ جُنَاحٌ أَنْ أَرْضِخَ مِمَّا يُدْخِلُ عَلَيَّ؟ فَقَالَ: ((أَرْضِخِي مَا اسْتَطَعْتِ، وَلَا تَوْعِي فَيُوعِيَ اللَّهُ عَلَيْكَ)). [بخاري/ الهبة/ 2450]

(أسماء كچی أبوبکر الصديق) (t) هات بو خزمه تی پیغه مبهەر (e) ووتی: نهی پیغه مبهری خوا: من هیچم نی یه جگه له وهی که (زیر) په دیدای دهکات، نایا گونا هم دهکات که هه ندی له وه ببه خشم که ده هی نریت بوم؟ فهرموی: چه نده ده توانی ببه خشه، دست مه گره وه با خوا ده ستت لی نه گریته وه)).

(44) نه گهر ژن له مالی میردی ببه خشیت

545- عَنْ عَائِشَةَ (y) قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e) : ((إِذَا أَنْفَقَتِ الْمَرْأَةُ مِنْ طَعَامِ بَيْتِهَا، غَيْرَ مُفْسِدَةٍ، كَانَ لَهَا أَجْرُهَا بِمَا أَنْفَقَتْ، وَلِزَوْجِهَا أَجْرُهُ بِمَا كَسَبَ، وَلِلْخَازِنِ مِثْلُ ذَلِكَ، لَا يَنْقُصُ بَعْضُهُمْ أَجْرَ بَعْضٍ شَيْئًا)). [بخاري/ الزكاة/ 1359]

(عائشه) (t) دهلی: پیغه مبهەر (e) فهرمویه تی: ((نه گهر ژن له خوراکی ماله که ی ببه خشیت و زیاده روی نهکات، نه وه پاداشتی نه و به خشینه ی دست ده که ویت، میرده که شی پاداشتی په یدا کردنه که ی، خه زنه داریش به هه مان شیوه، که سیان له پاداشتی که سیان که م ناکه نه وه)).

(45) مال به خشینی به نده

546- عَنْ عُمَيْرِ مَوْلَى أَبِي اللَّحْمِ (t) قَالَ: أَمَرَنِي مَوْلَايَ أَنْ أَقْدِدَ لَحْمًا، فَجَاءَنِي مِسْكِينٌ، فَأَطْعَمْتُهُ مِنْهُ، فَعَلِمَ بِذَلِكَ مَوْلَايَ فَضَرَبَنِي، فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (e) فَذَكَرْتُ ذَلِكَ لَهُ، فَدَعَاهُ فَقَالَ: ((لِمَ ضَرَبْتَهُ)). فَقَالَ: يُعْطِي طَعَامِي بِغَيْرِ أَنْ أَمُرَهُ، فَقَالَ: ((الْأَجْرُ بَيْنَكُمَا)).

(عمیر) کارگوزاری (آبی اللحم) (t) دهلی: ناغام داوای لی کردم که گوشتی بۆ وشک بکه مه وه، هه ژاریک هات بۆ لام، منیش هه ندیکم به ش دا، ناغام پیی زانیم و لیی دام، منیش چووم بۆ خزمه تی پیغه مبه ر (e) باسم بۆ کرد، ئه ویش بانگی کردو فه رمووی: ((ئه وه بۆ لی ت داوه)) [ناغام] وتی: بی ئه وه ی من فه رمانی پی بده م له خۆراکه که م ده به خشیت: پیغه مبه ر (e) فه رمووی: ((پادا شته که ی واله نیوان هه ردو کتاند)).

547- عن أبي هريرة (t) قال: قال رسول الله (e): ((لَا تَصُمُ الْمَرْأَةُ وَبَعْلُهَا شَاهِدٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ، وَلَا تَأْذَنُ فِي بَيْتِهِ وَهُوَ شَاهِدٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ، وَمَا أَنْفَقَتْ مِنْ كَسْبِهِ مِنْ غَيْرِ أَمْرِهِ فَإِنَّ نِصْفَ أَجْرِهِ لَهُ)). [بخاري/ النكاح/ 4899]

(أبو هريره) (t) دهلی: پیغه مبه ر (e) فه رمووی: ((ژن نابیت به رۆژوو بیت مه به ست رۆژوو ی سوننه ته]) له کاتی کدا میرده که ی له ماله مه گه ر به رهامه ندی ئه و، مۆله تی که سیش نابی بدات [بیته ماله که ی] ئه گه ر رهامه ندی ئه و ی له سه ر نه بیت، هه رچی هه کیش ده به خشیت به بی فه رمان و رهامه ندی ئه و، ئه وه نیوه ی پادا شته که ی بۆ ئه وه)) (واته بۆ میرده که یه تی).

(46) پاکیتی و خوگری

548- عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ (t): أَنَّ نَاسًا مِنَ الْأَنْصَارِ سَأَلُوا رَسُولَ اللَّهِ (e) فَأَعْطَاهُمْ، ثُمَّ سَأَلُوهُ فَأَعْطَاهُمْ، حَتَّى إِذَا نَفَدَ مَا عِنْدَهُ قَالَ: ((مَا يَكُنْ عِنْدِي مِنْ خَيْرٍ فَلَنْ أَدْخِرَهُ عَنْكُمْ، وَمَنْ يَسْتَعْفِفْ يُعْفِهِ اللَّهُ، وَمَنْ يَسْتَغْنِ يُغْنِهِ اللَّهُ، وَمَنْ يَصْبِرْ يُصْبِرْهُ اللَّهُ، وَمَا أُعْطِيَ أَحَدٌ مِنْ عَطَاءٍ خَيْرٍ وَأَوْسَعُ مِنَ الصَّبْرِ)). [بخاري/ الزكاة/ 1400]

(أبو سعيد الخدري) (t) ده گپری ته وه: که سانی ک له (انصار) داوای (پاره و شتیان کرد) له پیغه مبه ر (e) ئه ویش [هه ندیک ی] دان ی، پاشان داوای تریان کرد، هه ربه ش ی دان، هه تا هیچی لا نه ما، ئه وسا فه رمووی: ((هه رچی خیر و بی ریکم لابی له ئیوه ی ناگرمه وه، هه رکه سیش پاک و [نه فس به رز] بیت، خوای گه وه ره ده وه له مه ندی ده کات، ئه وه ی بی نیازی له خه لکی ده رخا، خوا ده وه له مه ندی ده کات، ئه وه ش خۆی بگری ت خوا ئارامی پی ده به خشیت، به هیج که س هیج به خشیک نه دراوه که له خوگری گه وه ترو خیردار تر بیت)).

(47) به‌شی کهم وقه‌ناعه‌ت

549. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو بْنِ الْعَاصِ (y): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) قَالَ: ((قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَسْلَمَ وَرَزِقَ كَفَافًا، وَقَنَعَهُ اللَّهُ بِمَا آتَاهُ)).

(عبداللهی کورپی عمرو کورپی عاص) (t) ده‌لی: پیغه‌مبهر (e) فه‌رموویه‌تی: ((به‌پراستی نه‌و که‌سه سه‌رفرازه که‌موسلمان بووه و نه‌ونده‌ی هیه که‌به‌شی ده‌کات، خوایش رازی کردووه به‌و به‌شی که‌پی‌ی داوه)).

(48) داوانه‌کردن

550. عَنْ مُعَاوِيَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((لَا تُلْحِفُوا فِي الْمَسْأَلَةِ، فَوَاللَّهِ لَا يَسْأَلُنِي أَحَدٌ مِنْكُمْ شَيْئًا، فَتُخْرِجَ لَهُ مَسْأَلَتُهُ مِنِّي شَيْئًا وَأَنَا لَهُ كَارِهِ، فَيُبَارِكَ لَهُ فِيهَا أَعْطَيْتُهُ)).

(معاویه) (t) ده‌لی: پیغه‌مبهر (e) فه‌رموویه‌تی: ((له‌سه‌ر داواکردنی [سامان و پاره] زور مه‌رؤن، سویند به‌خوا هیچ‌کام له‌ئیوه داوا‌ی شتی‌کم لی بکات منیش به‌نابه‌دلی بیده‌می، خوا نه‌و شته‌ی لی پی‌رؤز ناکات که‌پیم به‌خشبووه)).

(49) نایه‌سه‌ندی سوال

551. عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَمْرٍو (t): أَنَّ النَّبِيَّ (e) قَالَ: ((لَا تَزَالُ الْمَسْأَلَةُ بِأَحَدِكُمْ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ وَلَيْسَ فِي وَجْهِهِ مُرْعَةٌ لَحْمٍ)). [بخاري/ الزكاة/ 1405]

(عبداللهی کورپی عمر) (t) ده‌لی: پیغه‌مبهر (e) فه‌رموویه‌تی: ((که‌سانی واتان هیه نه‌ونده‌ سوال ده‌کات و داوا ده‌کات، کاتی به‌خرمه‌ت خوا‌ی گه‌وره ده‌گات دم و چاوی تو‌زقالی گوشتی پی‌وه‌ نی‌یه)).

552. عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (e) يَقُولُ: ((لَأَنْ يَغْدُوَ أَحَدُكُمْ فَيَخْطِبَ عَلَى ظَهْرِهِ، فَيَتَصَدَّقَ بِهِ وَيَسْتَعْنِي بِهِ مِنَ النَّاسِ، خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَسْأَلَ رَجُلًا، أَعْطَاهُ أَوْ مَنَعَهُ ذَلِكَ، فَإِنَّ الْيَدَ الْعُلْيَا أَفْضَلُ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى، وَأَبْدَأُ بِمَنْ تَعُولُ)). [بخاري/ الزكاة/ 1401]

(أبو هريره) (t) ده‌لی: پیغه‌مبهر (e) فه‌رموویه‌تی: ((نه‌گه‌ر که‌سیکتان به‌یانی زوو بچی‌ت بو‌ داره‌ینان به‌کولی خوی و بی‌کات به‌خیر و خوی دور بگری‌ت له‌داواکردن له‌خه‌لکی چاکتره له‌وه‌ی داوا له‌که‌سیک بکات، یان ده‌یداتی،

یان نایداتی، چونکه به‌راستی دهستی سهره‌وهی به‌خشنده چاکتره له‌دهستی خواره‌وهی داواکار، به‌وهش دهست پی‌بکه که به‌خیوکردنی له‌سهرته)).

(50) دهستی سهره‌وه چاکتره له‌دهستی خواره‌وه

553- عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ (t): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) قَالَ: ((وَهُوَ عَلَى الْمُنْبَرِ، وَهُوَ يَذْكُرُ الصَّدَقَةَ وَالْتَعَفُّفَ عَنِ الْمَسْأَلَةِ: ((الْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى، وَالْيَدُ الْعُلْيَا الْمُنْفِقَةُ وَالسُّفْلَى السَّائِلَةُ)). [بخاري/ الزكاة/ 1362]

(عبداللهی کوری عمر) دهلی: پی‌غه‌مبهر (e) له‌کاتی‌کدا له‌سه‌ر مینبهر بوو، باسی خیر و دووری گرتن له سوالکردنی ده‌کرد و هانی [خه‌لکی] ده‌دابو دوره په‌ریزی له‌سوالکردن ده‌یفرموو: ((دهستی سهره‌وه چاکتره له‌دهستی خواره‌وه، دهستی سهره‌وهی به‌خشنده، دهستی خواره‌وهی داواکار)).

554- عَنْ حَكِيمِ بْنِ حِرَامٍ (t) قَالَ: سَأَلْتُ النَّبِيَّ (e) فَأَعْطَانِي، ثُمَّ سَأَلْتُهُ فَأَعْطَانِي، ثُمَّ سَأَلْتُهُ فَأَعْطَانِي، ثُمَّ قَالَ: ((إِنَّ هَذَا الْمَالَ خَضِرَةٌ حُلْوَةٌ، فَمَنْ أَخَذَهُ بِطَيْبِ نَفْسٍ بُورِكَ لَهُ فِيهِ، وَمَنْ أَخَذَهُ بِإِشْرَافِ نَفْسٍ لَمْ يُبَارَكْ لَهُ فِيهِ، وَكَانَ كَالَّذِي يَأْكُلُ وَلَا يَشْبَعُ، وَالْيَدُ الْعُلْيَا خَيْرٌ مِنَ الْيَدِ السُّفْلَى)). [بخاري/ الزكاة/ 1403]

(حکیم کوری حزام) دهلی: داوای [هه‌ندی پارو سامانم] له پی‌غه‌مبهر (e) کرد، ئه‌ویش به‌شی دام، پاشان داوای هه‌ندیکی ترم لی‌کرد، هه‌ر به‌شی‌دام، دواتر داوای هه‌ندیکی ترم لی‌کرد هه‌ر به‌شی دام و فرموی: ((ئه‌م مال و سامانه شیرین و رازاوه‌یه، ئه‌وهی به‌په‌زامه‌ندی و بی داواکردن بیدریتی، به‌ره‌که‌تی بو‌ی تیده‌که‌ویت، ئه‌وهش هه‌ر چه‌زی لی بکات و چاوی تیر نه‌بی‌ت، به‌ره‌که‌تی تی‌خاکه‌ویت بو‌ی، وه‌کو ئه‌و که‌سه‌ی لی دیت که‌هه‌ر ده‌خوات و تیریش نابیت.. دهستی سهره‌وهش چاکتره له‌دهستی خواره‌وه)).

(51) ئه‌وه‌ژاره‌ی نیه‌تی و داواش ناکات

555- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t): أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (e) قَالَ: ((لَيْسَ الْمَسْكِينُ بِهَذَا الطَّوَّافِ الَّذِي يَطُوفُ عَلَى النَّاسِ، فَتُرَدُّهُ اللَّقْمَةُ وَاللُّقْمَتَانِ، وَالتَّمْرَةُ وَالتَّمْرَتَانِ)). قَالُوا: فَمَا الْمَسْكِينُ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: ((الَّذِي لَا يَجِدُ غَنًى يُعْنِيهِ، وَلَا يُفْطَنُ لَهُ فَيَتَصَدَّقَ عَلَيْهِ، وَلَا يَسْأَلُ النَّاسَ شَيْئًا)). [بخاري/ الزكاة/ 1409]

(أبو هريره) دهلی: پی‌غه‌مبهر (e) فرمویه‌تی: ((هه‌ژار ئه‌و که‌سه نی‌یه که‌ده‌گه‌ری‌ت به‌ناو خه‌لک‌داو به‌پارویه‌ک یان دوو پارو، یان خورمایه‌ک و

دوخورما رازییه)) وتیان ئەی پیغه مبهەر (e) ئەی ههژار کی یه؟ فه رموی: ((ئەو کەسه یه کەئەوه ندهی دهست ناکه ویت بی نیاز بیت، خه لکیش نایاسن تا خیری پی بکهن، خویشی داوای هیچ له خه لکی ناکات)).

(52) دهوله مهندي به شتی زور نییه

556- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((لَيْسَ الْغِنَى عَنْ كَثْرَةِ الْعَرْضِ، وَلَكِنَّ الْغِنَى غِنَى النَّفْسِ)). [بخاري/ الرقاق/ 6081]
 (أبو هريره) (t) دهلی: پیغه مبهەر (e) فه رمویه تی: ((دهوله مهندي به شتی زور نییه، به لکو دهوله مهندي ئەوه یه کەدل و دهرن دهوله مهندي)).

(53) رهوشی ئاده میزاد..

557- عَنْ أَنَسٍ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((يَهْرَمُ ابْنُ آدَمَ وَتَشِبُّ مِنْهُ اثْنَتَانِ، الْحَرِصُ عَلَى الْمَالِ. وَالْحَرِصُ عَلَى الْعُمْرِ)). [بخاري/ الرقاق/ 6058]
 (أنس ی کوری مالک) (t) دهلی: پیغه مبهەر (e) فه رمویه تی: ((ئاده میزاد پیر ده بیت، که چی دوو شت تییدا هه گه نجه: په روشی بو مال و سامان، په روشی ته مه ن دریزی)).

(54) ئەگەر ئاده میزاد دوو دۆل سامانی هه بیت...

558- عَنْ أَبِي الْأَسْوَدِ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: بَعَثَ أَبُو مُوسَى [الْأَشْعَرِيُّ (t)] إِلَى قُرَاءِ أَهْلِ الْبَصْرَةِ، فَدَخَلَ عَلَيْهِ ثَلَاثُ مِائَةٍ رَجُلٍ قَدْ قَرَعُوا الْقُرْآنَ، فَقَالَ: أَنْتُمْ خِيَارُ أَهْلِ الْبَصْرَةِ وَقُرَاؤُهُمْ، فَاتْلُوهُ، وَلَا يَطْوِلَنَّ عَلَيْكُمْ الْأَمَدُ فَتَقْسُو قُلُوبَكُمْ كَمَا قَسَتْ قُلُوبُ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ، وَإِنَّا كُنَّا نَقْرَأُ سُورَةَ كُنَّا نُشَبِّهُهَا فِي الطَّوْلِ وَالشَّدَّةِ بِـ ﴿بِرَاءةٍ﴾ فَأُنْسِيئُهَا، غَيْرَ أَنِّي قَدْ حَفِظْتُ مِنْهَا: ((لَوْ كَانَ لِابْنِ آدَمَ وَادِيَانِ مِنْ مَالٍ لَابْتَغَى وَادِيًا ثَالِثًا، وَلَا يَمْلَأُ جَوْفَ ابْنِ آدَمَ إِلَّا الشُّرَابُ)). وَكُنَّا نَقْرَأُ سُورَةَ [كُنَّا] نُشَبِّهُهَا بِإِحْدَى الْمُسَبِّحَاتِ فَأُنْسِيئُهَا، غَيْرَ أَنِّي حَفِظْتُ مِنْهَا: [[يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ]، فَكُتِبَ شَهَادَةٌ فِي أَعْنَاقِكُمْ، فَتُسْأَلُونَ عَنْهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ)).

(أبو الأسود) دهلی: (أبو موسى الأشعري) (t) ناردي به شوین قورئان خوینه کانی به سره دا، سیسه د کەس ناماده بوو له وانە ی کە قورئانیان ئەزانی و خه تمیان کردبوو، پیی ووتن: ئیوه چاکترین دانیشتوانی به سره و قورئان خوینه کانیان، داواکارم بهردهوام دهوری بکه نه وه، نه کەن له و کەسانه بن

که زه مان تیپه‌ری به سه‌ریاندا و دریژهی کیشا دلیان رهق بییت وه‌کو دلی نه‌وانه‌ی پیش ئیوه، ئیمه جارن سوره‌تیکمان ده‌خویند له‌توکمه‌یی و دریژیدا به‌قه‌دهر (براءة) ده‌بوو، له‌بیرم نه‌ماوه کامه بوو، به‌لام هه‌ندیکم له‌بیرماوه. نه‌گه‌ر ئاده‌میزاد پهری دوو دۆل سامانی هه‌بییت هه‌ز له‌دۆلی سییه‌م ده‌کات، چاوی ئاده‌میزاد مه‌گه‌ر خۆل پهری بکات. [بى گومان ئه‌مه ئایه‌تى قورئان نى‌یه].!! هه‌روه‌ها سوره‌تیکمان ده‌خویند له‌وانه‌ی که به (سیح) ده‌ست پیده‌کات، له‌وه‌ش نه‌وهم له‌یاده: ﴿ئهى ئه‌و که‌سانه‌ی باوه‌رتان هیناوه‌ بوچی شتی‌ک ده‌لین و نه‌نجامی ناده‌ن، بو‌گوفتار و کردارتان جیا‌وازه؟!﴾ نه‌ویش شایه‌تی‌ه‌که‌له‌گه‌ردنتانداو له‌قیامه‌تدا به‌رپرسیارن لیی.

(55) گولزاری دنیا

559. عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ (t) قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (e) فَخَطَبَ النَّاسَ فَقَالَ: ((لَا وَاللَّهِ مَا أَحْسَنَى عَلَيْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ إِلَّا مَا يُخْرِجُ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ زَهْرَةِ الدُّنْيَا)). فَقَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيَأْتِي الْخَيْرُ بِالْشَّرِّ؟ فَصَمَتَ رَسُولُ اللَّهِ (e) سَاعَةً ثُمَّ قَالَ: ((كَيْفَ قُلْتَ)). قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، أَيَأْتِي الْخَيْرُ بِالْشَّرِّ؟ فَقَالَ لَهُ رَسُولُ اللَّهِ (e): ((إِنَّ الْخَيْرَ لَأَيُّهَا الْبَخِيرُ. [ثم قال]: أَوْ خَيْرٌ هُوَ؟ إِنَّ كُلَّ مَا يُنْبِتُ الرَّبِيعُ يَقْتُلُ حَبَطًا أَوْ يُلِمُّ، إِلَّا أَكَلَةَ الْحَضِرِ، أَكَلْتُ حَتَّى إِذَا امْتَلَأَتْ خَاصِرَتَاهَا اسْتَقْبَلَتِ الشَّمْسُ تَلَطَّتْ أَوْ بَالَتْ، ثُمَّ اجْتَرَّتْ فَعَادَتْ فَأَكَلْتُ، فَمَنْ يَأْخُذُ مَالًا بِحَقِّهِ يُبَارِكْ لَهُ فِيهِ، وَمَنْ يَأْخُذُ مَالًا بِغَيْرِ حَقِّهِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ الَّذِي يَأْكُلُ وَلَا يَشْبَعُ)). [بخاری/ الزكاة/ 1396]

(أبو سعيد الخدري) (t) ده‌لی: رۆژیک پیغه‌مبه‌ر (e) هه‌ستاو وتاری‌داو فه‌رموی: ((خه‌لکینه من له‌وه ده‌ترسم [که‌نالوده‌ی هه‌ر ئه‌وه ببن] که‌خوا له‌گولزارو رازاوه‌یی دنیا بو‌تان فه‌راهه‌م ده‌هینی)) پیاویک وتی: ئه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا: ئایا خیر شه‌ر ده‌هینی‌ت؟! پیغه‌مبه‌ر (e) تاویک بی‌ده‌نگ بوو پاشان فه‌رموی: ((ئه‌وه چیت وت))؟ پیاوه‌که وتی: وتم: ئه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا، ئایا خیر شه‌ر ده‌هینی‌ت؟! پیغه‌مبه‌ر (e) فه‌رموی: ((له‌راستیدا خیر هه‌ر خیر ده‌هینی‌ت، پاشان فه‌رموی: به‌لام ئایا ئه‌وه خیره؟ [ئایا نابینن]، هه‌رچیش له‌به‌ه‌اردا به‌ره‌م دیت یاخود چه‌م و چۆل ده‌یهینی‌ت یان سک ده‌ئاوسینی‌ت یان خه‌ریکه [بخۆره‌که‌ی] تیا به‌ری‌ت، مه‌گه‌ر گژوگیای هاوین، که‌ناژهل ده‌یخوات

سکی خوئی لی پر دهکات، پاشان خوئی دهکات به رخورو سه نیر دهکات و میز دهکات، نینجا کاویژ دهکات و دهیخوات. جا نه وهی سامانی رهوای دهست بکه ویئت به رهکته تی بو تیده که ویئت، نه وهش به ناحق و ناروا سامان به دهست بهینی، وهکو نهو کهسه وایه که ههر دهخوات و تیر نابیئت).

(56) وهگرتن دروسته بی داوا

560- عن ابن عمر (t): أَنْ رَسُولَ اللَّهِ (e) كَانَ يُعْطِي عُمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ (t) الْعَطَاءَ، فَيَقُولُ لَهُ عُمَرُ (t): أَعْطِهِ يَا رَسُولَ اللَّهِ أَفْقَرَ إِلَيْهِ مِنِّي، فَقَالَ [لَهُ] رَسُولُ اللَّهِ (e): ((خُذْهُ فْتَمَوَّهُ أَوْ تَصَدَّقْ بِهِ، وَمَا جَاءَكَ مِنْ هَذَا الْمَالِ وَأَنْتَ غَيْرُ مُشْرَفٍ وَلَا سَائِلٍ فَخُذْهُ، وَمَا لَا فَلَا تُثْبِعْهُ نَفْسَكَ)). قَالَ سَالِمٌ: فَمِنْ أَجْلِ ذَلِكَ كَانَ ابْنُ عُمَرَ لَا يَسْأَلُ أَحَدًا شَيْئًا، وَلَا يَرُدُّ شَيْئًا أُعْطِيَهُ. [بخاري/ الأحكام/ 6744]

(ابن عمر) (t) دهلی: پیغه مبهر (e) شتی ده به خشی به (عمری کوری خطاب) عمریش دهیوت: نهی پیغه مبهری خوا (e) بیبه خشه به وکهسه ی له من هه ژارتره، پیغه مبه ریش (e) دهیغه رموو: (وهری بگره بو خوت یان بیکه به خیر، هرچیت دهست ده که ویئت له مال و سامان به مهرجی خوت چاوت تی نه بریبی و داوات نه کردبی وهری بگره، نه گهر نا خوتی بو ماندوو مه که و به داویدا مه چو). (سالم) ی کوری دهلی: له بهر نه وه (عمر) داوای شتی له کهس نه کرده وه هرچیشی پی بدرایه دهستی پیوه نه دهنه..

(57) سوال بوکی دروسته؟

561- عَنْ قَبِيصَةَ بِنِ مُخَارِقِ الْهَلَالِيِّ (t) قَالَ: تَحَمَلْتُ حَمَالَةً، فَاتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ (e) أَسْأَلُهُ فِيهَا، فَقَالَ: ((أَقِمِ حَتَّى تَأْتِيَنَا الصَّدَقَةُ، فَنَأْمُرَكَ بِهَا)). ثُمَّ قَالَ: ((يَا قَبِيصَةُ إِنَّ الْمَسْأَلَةَ لَا تَحِلُّ إِلَّا لِأَحَدٍ ثَلَاثَةَ رَجُلٍ تَحْمَلُ حَمَالَةً، فَحَلَّتْ لَهُ الْمَسْأَلَةُ حَتَّى يُصِيبَهَا ثُمَّ يُمْسِكُ. وَرَجُلٌ أَصَابَتْهُ جَائِحَةٌ اجْتَا حَتَّ مَالَهُ، فَحَلَّتْ لَهُ الْمَسْأَلَةُ حَتَّى يُصِيبَ قَوْمًا مِنْ عَيْشٍ، أَوْ قَالَ: سِدَادًا مِنْ عَيْشٍ. وَرَجُلٌ أَصَابَتْهُ فَاقَةٌ حَتَّى يَقُومَ ثَلَاثَةٌ مِنْ ذَوِي الْحِجَابِ مِنْ قَوْمِهِ: لَقَدْ أَصَابَتْ فَلَانًا فَاقَةً، فَحَلَّتْ لَهُ الْمَسْأَلَةُ حَتَّى يُصِيبَ قَوْمًا مِنْ عَيْشٍ، أَوْ قَالَ: سِدَادًا مِنْ عَيْشٍ. فَمَا سِوَاهُنَّ مِنَ الْمَسْأَلَةِ يَا قَبِيصَةُ سَحَتْ يَأْكُلُهَا صَاحِبُهَا سَحْتًا)).

(قبیصه ی کوری مخارق ی هلالی) (t) دهلی: کولیکم گرته نه ستوی خو، نینجا چووم بو خزمه تی پیغه مبهر (e) تا داوا لهو بکه م، نه ویش فه رموی:

((چاوه‌پری بکه تا زه‌کاتمان بو دیت، فه‌رمان ده‌دهین به‌شت بدهن)) پاشان فه‌رموی: ((ئه‌ی (قبیصه) داوا کردن بو سی‌کس دروسته: ئه‌و که‌سه‌ی قه‌ریکی گرتبیته ئه‌ستو بو چاره‌سه‌ری کی‌شه‌ی نیوان خه‌لکی، ئه‌وه بو‌ی هه‌یه هه‌ولی بو بدات تا په‌یدای ده‌کات، ئیتر واز بی‌نی، هه‌روه‌ها که‌سیک به‌لایه‌کی به‌سه‌ر بی‌ت و سه‌روه‌ت و سامانی نه‌می‌نی‌ت، ئه‌ویش بو‌ی دروسته هه‌تا پی‌ویستی خو‌ی دابین ده‌کات. که‌سیک که‌هه‌ژاری و نه‌داری یه‌خه‌ی گرتبی‌ت [ئه‌ویش به‌روی پی‌ناکری‌ت] هه‌تا سی‌کس له‌که‌سانی عاقل و شاره‌زای قه‌ومه‌که‌ی شایه‌تی ده‌دهن که‌فلانکه‌س توشی هه‌ژاری و نه‌داری بووه‌و دروسته سوال بکات، ئه‌ویش تائه‌و کاته‌ی که‌ژیانی باش ده‌بی‌ت، ئیتر بی‌جگه له‌وه هه‌ر داواکارییه‌ک ئه‌ی (قبیصه) مالیکی هه‌رامه هه‌رکه‌س به‌ده‌ستی بی‌نی‌ت)).

(58) به‌شی ئه‌وه‌ش بدری‌ت که‌به‌ره‌قی داوا ده‌کات

562. عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ (t) قَالَ: كُنْتُ أَمْشِي مَعَ رَسُولِ اللَّهِ (e) وَعَلَيْهِ رِدَاءٌ نَجْرَانِيٌّ غَلِيظُ الْحَاشِيَةِ، فَأَدْرَكَهُ أَعْرَابِيٌّ فَجَبَذَهُ بِرِدَائِهِ جَبَذَةً شَدِيدَةً، نَظَرْتُ إِلَى صَفْحَةِ عُنُقِ رَسُولِ اللَّهِ (e) وَقَدْ أَثَرَتْ بِهَا حَاشِيَةُ الرِّدَاءِ مِنْ شِدَّةِ جَبَذَتِهِ، ثُمَّ قَالَ: يَا مُحَمَّدُ، مُرِّ لِي مِنْ مَالِ اللَّهِ الَّذِي عِنْدَكَ. فَالْتَقْتُ إِلَيْهِ رَسُولُ اللَّهِ (e) فَضَحِكَ ثُمَّ أَمَرَ لَهُ بِعَطَاءٍ. [بخاری/ الخمس/ 2980]

(أنس ی کوپی مالک) (t) ده‌لی: له‌خزمه‌ت پی‌غه‌مبه‌ری خوادا (e) ده‌رویشتم عه‌بایه‌کی نه‌جرانی به‌سه‌ر شانوه بوو قه‌راغه‌که‌ی زور زبیر بوو، عه‌ره‌بیکی ده‌شته‌کی خو‌ی گه‌یاندی و عه‌باکه‌ی به‌توندی راکیشنا، که‌سه‌یرم کرد قه‌راغی عه‌باکه‌ی کاری کردبووه سه‌ر لاملی پی‌غه‌مبه‌ری خوا (e) ئه‌وه‌نده به‌توندی راکیشنا بوو، ئینجا وتیشی: ئه‌ی محمد فه‌رمان بده باله‌و مالی خویه‌ی که‌لای تو‌یه به‌شم بدهن، پی‌غه‌مبه‌ر (e) ئاوپی ئی دایه‌وه‌و پی‌که‌نی، پاشان فه‌رمانی‌دا که‌به‌شی بدهن.

563. عَنِ الْمَسْوَرِ بْنِ مَحْرَمَةَ (t) أَنَّهُ قَالَ: قَسَمَ رَسُولُ اللَّهِ (e) أَقْبِيَّةً وَلَمْ يُعْطَ مَحْرَمَةَ شَيْئًا، فَقَالَ مَحْرَمَةُ: يَا بُنَيَّ، انْطَلِقْ بِنَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ (e). فَانْطَلَقْتُ مَعَهُ، قَالَ: ادْخُلْ فَادْعُهُ لِي، قَالَ: فَدَعَوْتُهُ لَهُ فَخَرَجَ إِلَيْهِ وَعَلَيْهِ قَبَاءٌ مِنْهَا، فَقَالَ: ((حَبَاتُ هَذَا لَكَ)). قَالَ: فَنَظَرَ إِلَيْهِ، فَقَالَ: ((رَضِيَ مَحْرَمَةَ)). [بخاری/ الهبة/ 2459]

(میسوری کورپی مخرمه) (t) دەگیڕیتەوه: پیغه مبهەر (e) چەند پالتویەکی بەش کردوو بەشی مخرمه ی نەدا، ئینجا مخرمه بە کورپه کە ی وت: کورپم بابچین بو خزمەت پیغه مبهەری خوا (e)، میسور دەلی: منیش لەگەڵیدا چووم، پیی و تم: بچۆ ژورەوه بو خزمەتی و بو م بانگ بکه، منیش چووم و بو م بانگ کرد، ئەویش تەشریفی هی نایه دەرەوه و یه کیك لەو پالتویانە ی لە بەردا بوو، فەرموی: ((ئە مەم شار دۆتەوه بو تو)) ئینجا مخرمه سەیری کردوو وتی: ئیتر مخرمه رازی یه ..

لەبلاوکراوه کانی مایه پەری ئیمان وەن

www.iman1.com

هەمیشە لەگەڵمان بن بۆ نووی بونەوه ی ئیمان

imanonekurd@yahoo.com